Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 653-03-24
Дата 16 / 03 2016 г.

Д О К Л А Д

Относно: общ законопроект на приетите на 10 март 2016 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-74, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 08.04.2015 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-95, внесен от Явор Илиев Хайтов и група народни представители на 20.05.2015 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-140, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители на 22.07.2015 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 554-01-172, внесен от Настимир Ананиев Ананиев и група народни представители на 05.11.2015 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-13, внесен от Михо Димитров Михов и група народни представители на 16.02.2016 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-14, внесен от Настимир Ананиев Ананиев и група народни представители на 18.02.2016 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-16, внесен от Петър Владиславов Славов и Мартин Димитров Димитров на 19.02.2016 г.; законопроект за допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-18, внесен от Димитър Андреев Делчев и група народни представители на 22.02.2016 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-19, внесен от Димитър Андреев Делчев и група народни представители на 22.02.2016 г.; законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-20, внесен от Цветан Генчев Цветанов и група народни представители на 22.02.2016 г. и законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс, № 654-01-22, внесен от Корнелия Петрова Нинова и група народни представители на 23.02.2016 г., изготвен на основание чл. 78, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

17 52

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ИЗБОРНИЯ КОДЕКС

(обн., ДВ, бр. 19 от 2014 г.; изм., бр. 35, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 79 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така: „Гласуването е задължително и се извършва лично от избирателя." и се създават изречения трето и четвърто: „За избиратели, които се предвижват несамостоятелно, придружителят се допуска в помещението за гласуване само докато осигури достъп на избирателя с увреждане до бюлетините, след което излиза докато последният изразява волята си. За избирателите със зрителни и/или слухови увреждания гласуването се осъществява с помощта на придружителя или посредством тълковник."

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Избирател, който не е гласувал, без уважителна причина, се санкционира по реда, предвиден в чл. 242а.

(4) Едно лице не може да участва в повече от едно качество в един вид избор - кандидат, наблюдател, застъпник, представител на партия, коалиция или инициативен комитет, член на избирателна комисия, анкетьор, придружител и друго подобно."

§ 2. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Дистанционното електронно гласуване се провежда в период от не по-малко от 4 и не повече от 7 дена, определен от Централната избирателна комисия. Дистанционното електронно гласуване приключва 4 дни преди изборния ден по ал. 1."

§ 3. В чл. 6, ал. 1 изречение второ се изменя така: „Централната избирателна комисия обнародва незабавно изменението в „Държавен вестник"."

§ 4. В чл. 7, ал. 1 след думите „територията на страната" се добавя „и чужбина", а думите „се разделя" се заменят със „се разделят".

§ 5. В чл. 8, ал. 4 думите „районната или общинската избирателна комисия, която" се заменят с „областния управител, който", изречение трето се изменя така: „Решението на областния управител може да се обжалва в тридневен срок от обявяването му пред съответния

административен съд." и се създават изречения четвърто, пето и шесто: „Съдът разглежда жалбата в открито заседание в тридневен срок от постъпването й с призоваване на заинтересованите страни. Обжалването не спира изпълнението. Решението на съда се обявява незабавно и не подлежи на обжалване."

§ 6. В чл. 10 се създава ал. 3:

„(3) На видно място пред всяка от изборните секции се поставя информационно табло с телефоните за връзка и подаване на сигнали до Районното управление на МВР и до дежурния районен прокурор."

§ 7. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така: „Условия и ред за образуване на секции".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В държавите-членки на Европейския съюз избирателни секции могат да бъдат образувани за провеждането на избори за народни представители, за президент и за представители на Европейския парламент по реда, предвиден в ал. 1. В останалите държави гласуването може да бъде извършвано само в секции, образувани в дипломатическите представителства на България."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 8. В чл. 13, ал. 3, изречение второ накрая се добавя „и се публикува незабавно на интернет страницата на съответните дипломатически и консулски представителства".

§ 9. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „при наличие на не по-малко от 20 избиратели, подали заявление по чл. 16, ал. 1" се заличават.

2. В т. 3 след думите „на местата" се добавя „и прогнозният брой секции във всяко място" и се създава изречение трето: „При избори за членове на Европейския парламент от Република България такива секции се образуват само в държави - членки на Европейския съюз;".

3. В т. 4 се създава изречение трето: „При избори за членове на Европейския парламент от Република България такива секции се образуват само в държави - членки на Европейския съюз."

§ 10. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „или телефон за контакт" се заличават.

2. Създава се ал. 4:

„(4) Подаването на заявление по ал. 1 има последиците на заявление за регистрация за включване в избирателните списъци по постоянен адрес и спрямо него се прилагат правилата на чл. 25а."

§ 11. В чл. 17, ал. 3, изречение четвърто думите „или телефон за контакт" се заличават и се създава изречение пето „Имената на лицата, чиито заявления не са потвърдени, се публикуват незабавно на интернет страницата на Централната избирателна комисия."

§ 12. В чл. 18 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думата „машинното" се добавя „и дистанционното електронно" и се създава изречение второ: „Органите на власт определят конкретни длъжностни лица, които отговарят за обезпечаването на работата на изборните комисии с необходимата техника и консумативи."

2. В ал. 2 след думата „машинното" се добавят „и дистанционното електронно".

3. Създава се ал. 5:

„(5) Главният прокурор и министърът на вътрешните работи съставят съвместни щабове (екипи) за оперативно взаимодействие в борбата срещу престъпленията, свързани с изборния процес. Щабовете (екипите) действат по време на цялата предизборната кампания".

§ 13. В чл. 19 се създава ал. 3:

„(3) Не се изисква нотариална заверка за документите и книжата по кодекса".

§ 14. В чл. 23 се създават ал. 3, 4 и 5:

„(3) Списъците по ал. 1 се съставят въз основа на писмено заявление, до съответната общинска администрация по постоянен адрес на лицето, депозирано лично или от пълномощник с нотариално заверено пълномощно. Заявлението може да бъде подадено и с електронен подпис. Заявлението за вписване в избирателните списъци се депозира не по-късно от 35 дни преди изборния ден.

(4) Обновяването на списъците се извършва на основата на подадените от граждани заявления и документи.

(5) Заличаването от списъците се извършва служебно от общинската администрация при смърт или загубване на българско гражданство."

§ 15. В чл. 25 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „имат право да гласуват" се заменят със „са се регистрирали за гласуване".

2. В ал. 2, изречение второ думите „имат право да гласуват" се заменят със „са се регистрирали за гласуване".

§ 16. Създават се чл. 25а, 25б, 25в, 25г и 25д:

„Кампания за регистрация за гласуване

Чл. 25а. (1) На всеки 10 години се провежда кампания за регистрация за гласуване, която продължава не по-малко от 3 месеца и в следствие на която се актуализират избирателните списъци по чл. 25, като избирателите, които не са се регистрирали по предвидения в настоящия кодекс ред, не се включват в избирателните списъци.

(2) Българските граждани, които имат право да избират, заявяват желанието си да бъдат част от избирателните списъци с подаване на заявление по образец до органите по чл. 23, ал. 1, кметовете на кметства или до българско дипломатическо или консулско представителство в периода на кампания за регистрация за гласуване, или по реда на чл. 25б, ал. 3 и 4.

(3) Кампанията за регистрация се обявява от Централната избирателна комисия с решение, което се обнародва в „Държавен вестник". Началото на кампанията не може да е по-рано от 7 дена от обнародване на решението. Кампанията приключва не по-късно от 15 дена преди изборния ден.

(4) С обявяването на нова кампания за регистрация по ал. 3, всички регистрации, направени до този момент, се заличават.

(5) Заявленията по ал. 2 се подават:

1. лично от гражданина или чрез лице, упълномощено с пълномощно с нотариална заверка на подписа;

2. чрез пощенска услуга в писмена форма с нотариална заверка на подписа;

3. по електронен път след попълване на трите имена на избирателя, единен граждански номер, собственото име на майката и пощенски код по постоянния му адрес във формуляр на специална страница в интернет, създадена от Централната избирателна комисия. За избирателите с неизвестна майка се предвижда специално поле за отбелязване на това обстоятелство във формуляра.

(6) При изпращане по електронен път избирателят е длъжен да посочи електронен адрес за получаване на съобщения, на който се извършва уведомяването по ал. 7. Избирателят се смята за уведомен за отказа с изпращането на съответното електронно съобщение.

(7) Отказите за регистрация се съобщават и обжалват по реда на чл. 45.

Регистрация за гласуване извън кампанията

Чл. 25б. (1) Лица, които не са се регистрирали за включване в избирателните списъци в рамките на кампанията по предходния член,

могат да подадат заявление за регистрация до органите по чл. 25а, ал. 2 в срок до 15 дена преди изборния ден.

(2) Регистрацията по ал. 1 е валидна до провеждане на следващата кампания за регистрация по предходния член.

(3) Българските граждани, които имат право да избират, се регистрират за гласуване и когато при получаване на личните си документи от компетентните органи подпишат заявление за регистрация за гласуване.

(4) Български граждани, които навършват пълнолетие след датата на обнародване на акта за насрочване на изборите, но не по-късно от изборния ден, се регистрират служебно за гласуване само за конкретния избор.

(5) За регистрацията по този член се прилагат съответно чл. 25а, ал. 5-7.

Заличаване на незаконна регистрация

Чл. 25в. (1) Когато се установи, че регистрацията на избирател за гласуване е извършена без наличие на заявление, подадено от него, или когато заявлението е подадено от лице без представителна власт, регистрацията се заличава служебно с акт на кмета на общината или района, на длъжностни лица, определени от директора на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, или на длъжностни лица, определени с решение на Централната избирателна комисия.

(2) Заличаването по ал. 1 се съобщава на лицето по реда на Гражданския процесуален кодекс. Заличаването подлежи на оспорване по реда на чл. 45, ако е извършено не по-малко от един месец преди изборния ден.

Задължение за информиране за изискването за регистрация

Чл. 25г. (1) Кампанията по чл. 25а, ал. 3 се обявява по подходящ начин в печатните и електронните медии всеки ден от деня на обявяването ѝ до деня на приключването ѝ, включително и по Българското национално радио и Българската национална телевизия поне три пъти в часовия пояс между 17:00 ч. и 22:00 ч.

(2) В помещенията, в които органите на местната администрация; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; българските дипломатически и консулски представителства, и пощенските оператори, които имат лиценз за универсална пощенска услуга, обслужват граждани, задължително се поставя плакат с информация за кампанията за регистрация за гласуване, последиците от

неизвършването й, както и адреса на страницата за регистрация в интернет.

(3) Материалите по ал. 1 и 2 задължително съдържат думите „Регистрира ли се за участие в изборите? Ако не си, няма да можеш да гласуваш!", изписани с шрифт, позволяващ лесно четене, или произнесени ясно и високо в звукозаписа."

Определяне на правила за регистрация за изборите

Чл. 25д. Образците на документи за регистрация, редът и сроковете за регистрация, начините за информиране и съобщаване за регистрацията на избирателите и проверката на регистрацията се утвърждават с акт на Централната избирателна комисия."

§ 17. В чл. 27 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „имената на гражданите, които имат право да гласуват, но са пропуснати" се заменят с „имената на гражданите, които имат право да гласуват и са се регистрирали за гласуване, но са били пропуснати".

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Дописване се извършва в изборния ден от секционната избирателна комисия по постоянен адрес (адрес на пребиваване) само за лицата, които представят удостоверение от органите по чл. 23, ал. 1 или акт на съда, от което е видно, че:

1. не са се регистрирали в сроковете по чл. 25а, ал. 3 и 25б, ал. 1;

2. не са вписани в избирателния списък поради пропуск, или

3. е отпаднало основанието, на което са били заличени."

§ 18. В чл. 28 се правят следните допълнения:

1. В ал. 3 след думите „след представяне на" се добавя „документ, от който е видно, че е бил настанен в някое от местата по ал. 1".

2. Създава се ал. 4:

„(4) Избирател, който след изтичането на срока по ал. 2 е приет в лечебното заведение, дома или друга специализирана институция, се дописва в избирателния списък от секционната избирателна комисия след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място."

§ 19. В чл. 29 се създава ал. 5:

„(5) Избирател, който след изтичането на срока по ал. 3 е задържан в място за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или за задържане, се дописва в избирателния списък от секционната избирателна

комисия след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място."

§ 20. В чл. 30, ал. 3 след думите „след представяне на" се добавя „документ от капитана на плавателния съд".

§ 21. В глава четвърта наименованието на раздел III се изменя така: „Списъци за гласуване извън страната".

§ 22. В чл. 31, ал. 1 думите „ал. 6" се заменят с „ал. 5".

§ 23. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Лицата, които не са вписани в списък по чл. 31, ал. 1, може да оспорват невписването им в тридневен срок от публикуването на списъка пред Централната избирателна комисия, която се произнася в тридневен срок с решение, което подлежи на обжалване пред тричленен състав на Административен съд София-град по реда на чл. 58."

2. В ал. 2 изречение второ се изменя така: „При избори за президент и вицепрезидент на републиката, за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България избирателят представя и декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място в същите избори.", създава се ново изречение трето: „Декларацията се прилага към избирателния списък и е неразделна част от него.", а изречение трето става изречение четвърто.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Дописването по ал. 2 има последиците на заявление за регистрация за включване в избирателните списъци по постоянен адрес."

§ 24. В чл. 34, ал. 1, т. 3 думите „и общинските" се заличават.

§ 25. В чл. 36, ал. 1 думата „Избирател" се заменя с „Регистриран по реда на чл. 25а избирател".

§ 26. В чл. 37 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „Избирателите" се заменя с „Регистрирани по реда на чл. 25а избиратели", числото „20" се заменя с „14", а след думите „саморъчно и" се добавя „подадено от упълномощено лице или".

2. В 2 думата „Избирателите" се заменя с „Регистрирани по реда на чл. 25а избиратели".

§ 27. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Решението за изключване от списъка на заличените лица има последиците на заявление за регистрация за включване в избирателните списъци по постоянен адрес."

2. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

§ 28. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 числото „40" се заменя с „30".

2. В ал. 2 думите „като в нея не се отбелязват номерата на удостоверенията за пребиваване и датата на регистрация, посочена в тях" се заличават.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Когато преди изборите е обявена кампания за регистрация за гласуване по чл. 25а, списъците се обявяват не по-късно от 7 дена преди изборния ден."

§ 29. В чл. 42 се създава ал. 4:

„(4) Когато преди изборите е обявена кампания за регистрация за гласуване по чл. 25а, списъците се публикуват не по-късно от 7 дена преди изборния ден."

§ 30. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение първо след думата „списък" се добавя „допуснати спрямо него".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Искане за отстраняване на непълноти и грешки при регистрация на избирателите не може да се прави по време на кампанията за регистрация. В този случай се подава ново заявление по чл. 25а, ал. 2.".

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 3" се заменят с „ал. 4".

§ 31. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 и 4 се изменят така:

„(3) Комисията се състои от 18 членове, включително председател, заместник-председатели и секретар, които се предлагат от парламентарно представените партии и коалиции, както и по един член, предложен от партиите и коалициите, които имат избрани с техните кандидатски листи членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени. Когато след проведени последващи избори за народни представители или за членове на Европейския парламент има нови парламентарно

представени партии и коалиции или нови членове на Европейския парламент, съставът на ЦИК се допълва с по един член, предложен от тях.

(4) Председателят, заместник-председателите и секретарят на Централната избирателна комисия се избират от Народното събрание въз основа на предложение по чл. 47, ал. 2, т. 1. Останалите членове на комисията се назначават от президента на републиката въз основа на предложение по чл. 47, ал. 3, т. 2".

2. Създават се ал. 10, 11, 12 и 13:

„(10) Всички предложения за нови членове на ЦИК се правят в срок не по-късно от 2 месеца преди изтичане на текущия мандат. Предложенията са придружени от мотивирано предложение от вносителя, автобиографична справка, декларация за имуществено състояние на кандидатите, по образец утвърден от ЦИК, които се обявяват на страницата на Народното събрание в интернет."

„(11) В десетдневен срок от изтичане на срока по горната алинея, народните представители и неправителствените организации могат да задават писмени въпроси към кандидатите, които се публикуват на страницата на Народното събрание в интернет и се предоставят на кандидатите."

„(12) В четиринадесетдневен срок от изтичане на срока по ал. 10 се насрочва изслушване на кандидатите, което е публично и по време на което даден кандидат отговаря на всички зададени към него въпроси с изключение на тези, засягащи недопустимо интимната сфера на кандидата. В случай, че някой от отговорите налага това, кандидатът може допълнително да предостави и писмен отговор, който се публикува на страницата на Народното събрание в интернет.

„(13) При осъществяване на правомощията си по ал. 4, Президентът може еднократно да откаже да назначи лице, предложено за член на ЦИК по реда на чл. 47, ал. 2, т. 2, когато представянето му при публичното изслушване поставя под съмнение квалификацията, нравствените или морални качества на кандидата."

§ **32.** В чл. 47 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието се създава изречение трето: „Избор и назначаване".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Публичната процедура се провежда чрез изслушване на предложените кандидати за членове на ЦИК в правната комисия на Народното събрание. На изслушването могат да присъстват и представители на президента, на обществени организации и граждански сдружения."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) След провеждане на процедурата по ал. 2:

1. парламентарно представените партии и коалиции правят предложение до Народното събрание за избор на председател, заместник-председатели и секретар;

2. парламентарно представените партии и коалиции, както и партиите и коалициите, които имат избрани с техните кандидатски листи членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, правят предложение до президента на републиката за назначаване на останалите членове на комисията при спазване изискването на чл. 46, ал. 8".

4. Създава се ал. 4:

„(4) Когато изборите за Европейски парламент се провеждат след избирането на членове на ЦИК, представителите на партиите и коалициите, които имат избрани с техните кандидатски листи членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, се назначават с указ на президента съобразно разпоредбата на чл. 46, ал. 4, изречение второ".

§ 33. В чл. 51, ал. 2, т. 6 накрая се добавя „установено по ред, определен от комисията".

§ 34. В чл. 55, ал. 1 думата „като" се заменя със „с".

§ 35. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „от членовете на комисията" се заличават.

2. Създава се ал. 3:

„(3) За обучението на членовете на избирателните комисии извън страната може да се провеждат и дистанционни форми на обучение."

§ 36. В чл. 57, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се т. 2а:

„2а. одобрява правилниците на районните и общинските избирателни комисии;".

2. В т. 5 след думите „и общинските избирателни комисии" се добавя „и комисията за дистанционно електронно гласуване".

3. Създава се т. 9а:

„9а. определя образците на документи за регистрация на избирателите, информационните материали за регистрацията, както и техническите правила за регистрацията и за информационен обмен и подаване на жалби във връзка с нея;".

4. Създава се т. 18а:

„18а. одобрява техническите характеристики, вида и изискванията за съвместимост на машините за преброяване на бюлетините така, че да

гарантират сигурно и вярно отразяване на изборния резултат, както и визуализация на подадените гласове;".

5. Точка 19 се изменя така:

„19. утвърждава не по-късно от 30 дена преди изборния ден техническия образец и защитата на бюлетината така, че те да бъдат машинно читаеми; утвърждава образец на кочан с хартиени бюлетини; ".

6. Точка 21 се отменя.

7. В т. 26 думите „решения и" се заличават.

8. Създава се т. 26а:

„26а. разглежда всички жалби срещу решения на районните и общинските избирателни комисии и секционните избирателни комисии извън страната; в изборния ден се произнася с решение до един час от постъпване на жалбата или сигнала и преди края на изборния ден;".

9. В т. 27 накрая се добавя „и ги публикува на интернет страницата на комисията".

10. В т. 32 думите „информация, организира" се заменят с „информация; организира", а след думата „машинното" се добавя „и дистанционното електронно".

11. В т. 34 след думата „машинното" се добавя „и дистанционното електронно".

12. В т. 39 думите „20.00 ч." се заменят с „21.00 ч.".

13. Създава се т. 39а:

„39а. да спира или прекратява електронното гласуване за някои избирателни секции или в цялата страна; да обявява, че дистанционно електронно гласуване няма да се провежда, както и да анулира гласовете от електронното гласуване в случаите и при условията по чл. 214ж."

14. В т. 41 след думата „машинното" се добавя „и дистанционното електронно".

15. В т. 42 след думата „машинното" се добавя „и дистанционното електронно".

16. Създават се т. 48 и 49:

„48. определя условията и реда за провеждане на дистанционно електронно гласуване и утвърждава системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, по предложение на комисията за дистанционно електронно гласуване;

49. приема правила по прилагането на кодекса."

§ **37.** В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4:

а) в т. 1 числото „13" се заменя с „12";

Вариант:

а) в т. 1 числото „13” се заменя със „17”;

б) в т. 2 числото „17” се заменя със „16”.

Вариант:
б) в т. 2 числото „17” се заменя с „21”.

2. В ал. 5 се създава изречение второ: „Във всяка районна избирателна комисия, извън броя на членовете по ал. 4, Централната избирателна комисия назначава и по един член. който не членува в политическа партия и е участвал вече в провеждането на избори за народни представители, за членове на Европейския парламент или за президент и вицепрезидент на републиката.”

§ 38. В чл. 62 се създава ал. 4:
„(4) Районната избирателна комисия приема правилник за дейността си, който се одобрява от централната избирателна комисия.”

§ 39. В чл. 65 се създава ал. 3:
„(3) Не може да бъде член на районна избирателна комисия лице, което е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, както и освобождавано от наказателна отговорност за умишлено престъпление."

§ 40. В чл. 72, ал. 1 се правят следните допълнения:
1. В т. 3 след думите „изборния район (района)” се добавя „както и на техническите помощници”.
2. Създава се т. 6а:
„6а. назначава технически помощници към секционните избирателни комисии;”.

§ 41. В чл. 73 ал.1 се правят следните изменения:
1. В ал. 1 думите „Върховния административен съд“ се заменят с „тричленен състав на административния съд по местонахождение на съответната районната избирателна комисия“.
2. В ал. 2 думите „пред Върховния административен съд“ се заличават.

§42. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:
1. В ал. 4:
а) в т. 1 числото „11” се заменя с „10”;
б) в т. 2 числото „13” се заменя с „12”;

в) в т. 3 думите „17 членове” се заменят с „по 13 членове за всеки район”;

Вариант:

в) в т. 3 числото „17” се заменя с „35”;

г) в т. 4 числото „19” се заменя с „50”.

Вариант:

г) в т. 4 числото „19” се заменя с „61”.

2. В ал. 5 се създава изречение второ: „Във всяка общинска избирателна комисия, извън броя на членовете по ал. 4, Централната избирателна комисия по свое предложение назначава и по един член, който не членува в политическа партия и е участвал вече в провеждането на избори за общински съветници и кметове.”

§ 43. В чл. 77 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „на пълномощията на общинския съвет” се заменят с „до назначаването на общинската избирателна комисия за следващите общи избори за общински съветници и за кметове.”

2. Създава се ал. 4:

„(4) Общинската избирателна комисия приема правилник за дейността си, който се одобрява от централната избирателна комисия.”

§ 44. В чл. 80 се създава ал. 3:

„(3) Не може да бъде член на общинска избирателна комисия лице, което е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, както и освобождавано от наказателна отговорност за умишлено престъпление.”

§ 45. В чл. 87, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 след думите „изборния район” се добавя „както и на ехническите помощници”.

2. Създава се т. 7а:

„7а. назначава технически помощници към секционните избирателни комисии;”.

3. Точка 10 се отменя.

4. В т. 25 думите „20.00 ч.” се заменят с „21.00 ч.”.

5. В т. 30 след думите „пълномощията на кмет" се добавя „или на общинския съвет”.

§ **46.** В чл. 88, ал. 1 думите „Върховния административен съд" се заменят с „тричленен състав на административния съд по местонахождение на съответната общинска избирателна комисия".

§ **47**. В чл. 89 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така: „Условия за назначаване на секционната избирателна комисия".

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Районните или общинските избирателни комисии назначават секционни избирателни комисии за всяка избирателна секция в страната не по-късно от 25 дни преди изборния ден. За председател, заместник-председател, секретар или член на секционна избирателна комисия може да бъде назначавано само лице, което не е осъждано за тежко умишлено престъпление. За председател, заместник-председател или секретар могат да бъдат назначавани само лица със завършено средно образование, а за член на комисията само лице със завършено основно образование."

§ **48.** В чл. 90, ал. 1 се създава изречение трето: „При избори за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България в градовете с районно деление подвижната секционна избирателна комисия може да обхваща територията на повече от един район, ако са подадени по-малко от 10 заявления в съответния район."

§ **49.** В чл. 91 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 т. 1 се изменя така:

„1. писмено предложение за лицата, които да бъдат включени в състава на съответните секционни избирателни комисии, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, за каква длъжност в комисията се предлагат, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага. Към писменото предложение се прилага и саморъчно подписана декларация по образец, че не е осъждано за тежко умишлено престъпление;".

2. В ал. 5 се създава изречение трето: „Във всяка секционна избирателна комисия, извън броя на членовете по ал. 4, районната или общинската избирателна комисия назначава и по един член, който не членува в политическа партия и е участвал вече в провеждането на съответния вид избор."

§ **50.** В чл. 92 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Броят на членовете на секционната избирателна комисия, включително председател, заместник-председател и секретар е 5."

2. В ал. 5 думите „до 7 членове, но не по-малко от 5" се заменят с „5".

3. В ал. 8 думата „(района)" се заличава.

§ 51. Създава се чл. 92а:

„Технически сътрудници на секционната избирателна комисия

Чл. 92а. (1) Към всяка секционна избирателна комисия районната, съответно общинската избирателна комисия назначава по един технически помощник, който подпомага комисията при работата й с машината за преброяване на гласовете.

(2) Техническият сътрудник е лице със завършено висше или средно специално образование в областта на компютърните технологии.

(3) Техническият сътрудник не е член на секционната избирателна комисия и не може да работи с бюлетините или да извършва други функции на секционната избирателна комисия.

(4) Техническият сътрудник получава възнаграждение за времето, през което е зает с провеждане на изборите. Размерът на възнаграждението се определя от Централната избирателна комисия.

(5) За техническите сътрудници се прилагат ограниченията по чл. 66. Те не могат да бъдат членове на политическа партия или да получават възнаграждение от политическа партия, коалиция, кандидати или инициативен комитет."

§ 52. В чл. 93 думите „чл. 282, ал. 6 или чл. 441, ал. 6" се заменят с „чл. 282, ал. 7 или чл. 441, ал. 7".

§ 53. В чл. 95 съюзът „и" се заменя със запетая, а след думите „български език" се добавя „имат завършено средно или еквивалентно образование и не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, както и освобождавани от наказателна отговорност за умишлено престъпление."

§ 54. В чл. 97, ал. 1 след думите „работата си" се добавя „в деня преди изборния ден".

§ 55. В чл. 98 се създава изречение трето: „Изречение второ не се прилага за членовете на секционните избирателни комисии извън страната, командировани от министъра на външните работи. Заповедта за командировка се представя на работодателя, съответно органа по назначаване на командированото лице."

§ **56.** В чл. 99, ал. 4 се създава изречение второ: „Решенията на комисията се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието."

§ **57.** В чл. 100, ал. 1, т. 7 думите „чл. 282, ал. 6 или чл. 441, ал. 6" се заменят с „чл. 282, ал. 7 или чл. 441, ал. 7".

§ **58.** В чл. 102 се създава ал. 8:

„(8) Незаетите места, след консултациите по ал. 2, се публикуват незабавно на интернет страницата на Централната избирателна комисия."

§ **59.** В чл. 104 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 цифрата „5" се заменя със „7".

2. В ал. 2 се създава изречение второ: „Предложенията от организациите на българските граждани се публикуват незабавно на интернет страницата на съответните дипломатически и консулски представителства".

§ **60.** В чл. 108, ал. 1, т. 8 думите „чл. 282, ал. 6" се заменят с „чл. 282, ал. 7".

§ **61.** В глава пета се създава раздел VI с чл. 110а -110м:

„Раздел VI

Комисия за дистанционно електронно гласуване

Назначаване

Чл. 110а. (1) Централната избирателна комисия назначава членовете на комисията за дистанционно електронно гласуване след провеждане на публична процедура с изслушване на кандидатите.

(2) Организации на гражданското общество и браншовите организации в сферата на информационните и комуникационните технологии могат да предлагат на Централната избирателна комисия кандидати за назначаване в комисията за дистанционно електронно гласуване.

Състав

Чл. 110б. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване се състои от 7 члена, в това число председател и заместник председател.

(2) Председателят и заместник председателят се избират от комисията.

Статут

Чл. 110в. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване е постоянно действащ орган към Централната избирателна комисия.

(2) При изпълнение на своите правомощия членовете на комисията са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

Подпомагане дейността на комисията

Чл. 110г. Комисията за дистанционно електронно гласуване може да създава работни групи от специалисти. Възнагражденията на специалистите се определят от Централната избирателна комисия с методиката по чл. 57, ал. 1, т. 7.

Печат

Чл. 110д. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване комисия има печат.

(2) При работа с електронни документи, комисията за дистанционно електронно гласуване използва електронен печат по смисъла на Регламент 910/2014 (ЕС).

Изисквания към членовете

Чл. 110е. (1) За член на комисията за дистанционно електронно гласуване се назначава лице, което:

1. не е поставено под запрещение;

2. притежава висше образование в областите информатика, компютърни науки, математика, информационни науки или право;

3. има професионален опит не по-малко от 7 години;

4. притежава добра професионална репутация и се ползва с обществен авторитет и доверие.

(2) Не може да бъде член на комисията лице, което е:

1. осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, както и освобождавано от наказателна отговорност за умишлено престъпление;

2. на изборна длъжност в държавен или местен орган;

3. съпруг или се намира във фактическо съжителство, или е роднина по права линия без ограничения или по съребрена линия до четвърта степен включително и по сватовство до втора степен включително с друг член на комисията или с член на Централната избирателна комисия;

4. кандидат за съответен вид избор;

5. в ръководството на предизборен щаб на партия, коалиция или инициативен комитет;

6. за което е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси в петте години преди избора.

(3) Членовете на комисията освобождават заеманите от тях длъжности или прекратяват дейностите, несъвместими с изискванията на

ал. 2, т. 2 и 7, в едномесечен срок от избирането, съответно назначаването им.

Мандат

Чл. 110ж. (1) Мандатът на членовете на комисията е 4 години. Изборът, съответно назначаването на нови членове на комисията се произвежда не по-рано от три месеца и не по-късно от един месец преди изтичането на мандата на действащите членове. Членовете на комисията изпълняват правомощията си и след изтичането на техния мандат до встъпване в длъжност на новите членове.

(2) За предсрочно прекратяване на пълномощията на членовете на комисията се прилагат правилата по чл. 51, ал. 2 и 3.

Възнаграждение

Чл. 110з. (1) Председателят на комисията получава месечно възнаграждение, равно на месечното възнаграждение на министър.

(2) Възнаграждението на заместник-председателите и секретаря е в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на комисията.

(3) Възнаграждението на останалите членове е в размер 85 на сто от възнаграждението на председателя на Централната избирателна комисия.

Заседания

Чл. 110и. Заседанията на комисията се провеждат по реда на чл. 53.

Прозрачност

Чл. 110к. (1) Заседанията на комисията се излъчват в реално време в интернет чрез интернет страницата на Централната избирателна комисия, на която предварително се обявява проект за дневен ред.

(2) Записите от излъчванията по ал. 1 се качват на интернет страницата на Централната избирателна комисия до 24 часа след провеждане на заседанията.

(3) Резултатите от работата на работните групи и специалистите по чл. 110г се публикуват на интернет страницата на Централната избирателна комисия до 24 часа след приемането им.

(4) Историята на достъпа на длъжностни лица до всички сървъри, използвани от системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, се публикува на интернет страницата на Централната избирателна комисия ежедневно в рамките на периода по чл. 5, ал. 2.

Правомощия на комисията

Чл. 110л. Комисията за дистанционно електронно гласуване:

1. подготвя и провежда дистанционното електронно гласуване;

2. изгражда системата за дистанционно електронно гласуване по чл.214а, ал.2;

3. разрешава всички проблеми при функционирането на дистанционното електронно гласуване;

4. следи за правилното функциониране на системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2;

5. предоставя данни за гласувалите по електронен път избиратели на районните избирателни комисии, съответно на общинските избирателни комисии;

6. проверява валидността на гласовете, подадени дистанционно по електронен път;

7. извършва процедурите по броене на гласовете, подадени дистанционно по електронен път;

8. предлага на Централната избирателна комисия да спре временно, да прекрати или да не стартира процеса на дистанционно електронно гласуване, в случаите по чл. 214ж;

9. подпомага Централната избирателна комисия в провеждането на разяснителната кампания за дистанционното електронно гласуване, включително като осигурява възможност на избирателите за запознаване с потребителския интерфейс за дистанционно електронно гласуване;

10. осъществява други правомощия, предвидени в този кодекс.

Оспорване на решенията на комисията

Чл. 110м. (1) Решенията на комисията за дистанционно електронно гласуване може да се оспорват в тридневен срок от обявяването им пред Централната избирателна комисия, която се произнася в тридневен срок с решение, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд.

(2) При обжалване на решенията на районната избирателна комисия пред Върховния административен съд се прилага чл. 58.“

§ 62. В чл. 111 се създава ал. 5:

„(5) Не може да бъде регистрирано за наблюдател лице, осъждано за умишлено престъпление от общ характер”.

§ 63. В чл. 112 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 думата „движения" се заменя с „неправителствени организации”.

Вариант:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Централната избирателна комисия регистрира до изборния ден наблюдателите:

1. изрично упълномощени представители на регистрираните български неправителствени организации, които могат да бъдат само сдружения, регистрирани в обществена полза и с предмет на дейност в сферата на политическите права на гражданите;

2. чуждестранни представители на Европейския парламент, на чуждестранни парламенти, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа и други парламентарни асамблеи, на чуждестранни партии и движения, както и лица, които не са български граждани, посочени от партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирали кандидати - когато е поискано и е договорено по съответния ред тези представители и/или лица да наблюдават произвеждането на даден вид избор или референдум.

(2) Централната избирателна комисия регистрира българските неправителствени организации, а именно сдружения, регистрирани в обществена полза и с предмет на дейност в сферата на политическите права на гражданите, които желаят да участват с изрично упълномощени представители като наблюдатели в изборите.“

2. В ал. 4:

а) в т. 3 накрая се добавя „за страната, съответно извън страната" и се създава изречение второ: „Изрично упълномощените представители на организацията подават декларации, че са съгласни да бъдат регистрирани като наблюдатели, които са неразделна част от списъка;”

б) създава се т. 5:

„5. свидетелство за съдимост за лицата, за които се иска регистрирането им като наблюдатели.”

3. В ал. 5 думата „движения" се заменя с „неправителствени организации”.

4. В ал. 7 след думата „наблюдателите" се добавя „за страната, съответно извън страната”.

5. В ал. 8 накрая се добавя „в което се посочва дали наблюдателят е регистриран за страната или извън страната”.

§ 64. В чл. 114, ал. 1 се създава т. 13:

„13. присъстват в информационните центрове, обслужващи системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, както и при преброяване на резултатите от електронното дистанционно гласуване, по ред определен от комисията за дистанционно електронно гласуване.”

§ **65.** В чл. 117, ал. 3 съюзът „и" се заменя със запетая и накрая се добавя „и не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер".

§ **66.** В чл. 119 думите „независим кандидат" се заменят с „кандидатска листа".

§ **67.** В чл. 120 се създават т. 9 и 10:

„9. присъства в информационните центрове, обслужващи системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, както и при преброяване на резултатите от електронното дистанционно гласуване, по ред определен от комисията за дистанционно електронно гласуване;

10. подава жалби и сигнали за нарушения на изборния процес."

§ **68.** В чл. 133, ал. 3, т. 5 след думите „подкрепящи регистрацията" се добавя „положен пред упълномощени от партията лица".

§ **69.** В чл. 135, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ **70.** В чл. 138 в началото се добавя „При избори за народни представители и за общински съветници и за кметове".

§ **71.** В чл. 140, ал. 3, т. 6 след думите „подкрепящи регистрацията" се добавя „положен пред упълномощени от коалицията лица", след думата „България" се добавя „и за общински съветници и за кметове", а думата „партията" се заменя с „коалицията".

§ **72.** В чл. 142, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ **73.** В чл. 146 в началото се добавя „При избори за народни представители и за общински съветници и за кметове".

§ **74.** В чл. 147, ал. 5 т. 1 се отменя.

§ **75.** В чл. 148 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 т. 5 се отменя.

2. В ал. 8 се създава изречение второ: „Когато съдът отмени обжалваното решение, общинската избирателна комисия незабавно регистрира местната коалиция за участие в изборите за общински съветници и за кметове, независимо дали срокът по ал. 6 е изтекъл, но не по-късно от 32 дни преди изборния ден."

§ **76.** В чл. 154 се създава ал. 5:

„(5) Когато съдът отмени обжалваното решение, Централната избирателна комисия, съответно районната или общинската избирателна комисия незабавно регистрира инициативния комитет за участие в изборите, независимо дали срокът по чл. 153, ал. 1 е изтекъл, но не по-късно от 32 дни преди изборния ден."

§ **77.** В чл. 161, ал. 1 думите „заема държавна служба" се заменят със „е държавен или местен орган или заема служба в администрацията на държавен или местен орган".

§ **78.** В чл. 172, ал. 6 накрая се добавя „в 6-месечен срок от изтичането на срока по ал. 1".

§ **79.** В чл. 175 числото „30" се заменя с „21".

§ **80.** В чл. 178, ал. 1 се създава изречение второ: „На коалиция, в която участват партии, които имат право на държавна субсидия по реда на Закона за политическите партии, се предоставят средства за медийни пакети в размер, пропорционален на броя на партиите, участващи в коалицията, които нямат право на държавна субсидия."

§ **81.** В чл. 179 думите „визуални, звукови или пространствени средства и указват по подходящ начин" се заменят с „визуален, звуков или аудио-визуален знак, който съдържа надпис или звуково съобщение".

§ **82.** В чл. 182 се създава ал. 5:

„(5) Не се допуска извършване на предизборна агитация от служители на вероизповеданията.".

§ **83.** В чл. 183 се правят следните допълнения:

1. В ал. 4 се създава изречение второ: „В агитационните материали се забранява използването на герба или знамето на Република България или на чужда държава, както и религиозни знаци или изображения."

2. Създава се ал. 6:

„(6) По време на предизборната кампания се забранява раздаването на подаръци, награди и други, с изключение на знамена, печатни и агитационни материали с пазарна стойност до 2 лв."

§ **84.** В чл. 187 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Печатните медии и онлайн новинарските услуги може да отразяват и безплатно предизборната кампания на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати.”

§ 85. В чл. 188 се създава ал. 3:

„(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и когато от публикувания материал са засегнати държавни или местни органи.”

§ 86. В чл. 197 се правят следните изменения:

1. В заглавието думите „предизборните предавания” се заменят с „платените форми”.

2. В текста думите „Предизборните предавания” се заменят с „Платените форми”, а думата „предаването" се заменя с „предизборното предаване”.

§ 87. В чл. 201 думите „Върховния административен съд“ се заменят с „пред тричленен състав на административния съд по местонахождение на съответната районна или общинска избирателна комисия“.

§ 88. В чл. 206 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ: „Членовете на избирателната комисия са длъжни да предложат на избирателя да гласува машинно, а ако откаже това - да му предоставят хартиена бюлетина за гласуване.”

2. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Избирателят има право да гласува и дистанционно по електронен път с електронна бюлетина, по ред определен в този кодекс.

(6) Дистанционното електронно гласуване е равностойно на гласуването с хартиена бюлетина.”

§ 89. В чл. 209 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава ново изречение второ: „При избори за общински съветници и за кметове броят на бюлетините в кочан се определя от Централната избирателна комисия.”, а досегашното изречение второ става изречение трето.

2. Създава се ал. 4:

„(4) Във всеки отпечатан кочан с бюлетини редът на отпечатване на имената на партиите, коалициите и независимите кандидати има поне четири варианта.”

§ 90. В чл. 212, ал. 4 думата „получава” се заменя с „отпечатва”.

§ 91. В глава четиринадесета се създава раздел IIIа с чл. 214а -214з:

„Раздел IIIа

Дистанционно електронно гласуване

Основни принципи на дистанционното електронно гласуване

Чл. 214а. (1) Електронното дистанционно гласуване се провежда от комисията за дистанционно електронно гласуване.

(2) Електронното дистанционно гласуване се извършва чрез система за електронно дистанционно гласуване, наричана за кратко „системата", администрирана от комисията за дистанционно електронно гласуване.

(3) Системата е съвкупност от софтуерни и хардуерни компоненти и трябва:

1. да гарантира тайната на вота чрез технически средства, включително чрез анонимизиране на вота на избирателя след приключване на изборния ден;

2. да гарантира преброяването на не повече от един глас за всеки избирател;

3. да не позволява подаване на недействителни бюлетини освен на празна бюлетина;

4. да позволява независимо преброяване на гласовете;

5. да позволява наблюдение на изборния процес от независими упълномощени лица;

6. да позволява на избирателите да проверяват дали гласът им е отчетен правилно, без това да разкрива тайната на вота;

7. да не позволява добавяне, премахване или подменяне на гласове извън стандартния изборен процес по чл.214в и чл.214г;

8. да предоставя възможност на избирателя да сигнализира по неявен начин за посегателство срещу избирателните му права и за неотчитане на гласа му в тези случаи;

9. да предоставя технологична възможност за идентифициране на потенциални нарушения на този кодекс при използване на приложението по чл. 214в, ал.1;

10. да бъде с публично достъп изходен код;

11. да отговаря на изискванията за мрежова и информационна сигурност, определени в наредбата по чл. 43, ал. 2 от Закона за електронното управление;

12. да бъде сертифицирана по международен стандарт за информационна сигурност, определен в наредбата по чл. 214з;

13. да бъде одитирана преди всеки избор, като резултатите от одита да бъдат публикувани на интернет страницата на Централната избирателна комисия не по-късно от 10 дни преди началото на дистанционното електронно гласуване;

14. да отговаря на изискванията на наредбата по чл. 214з.

(4) Избирателите гласуват единствено от свое име.

(5) Забранява се обявяването на междинни резултати от дистанционното електронно гласуване преди края на изборния ден.

Подготовка за дистанционно електронно гласуване

Чл. 214б. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване подготвя системата и въвежда избирателните списъци и списъците с кандидати не по-късно от 14 дни преди изборния ден.

(2) Ако е необходимо, комисията за дистанционно електронно гласуване създава частни ключове за функционирането на системата не по-късно от 24 часа и не по-рано от 2 дни преди началото на периода за дистанционно електронно гласуване по чл. 5, ал. 2.

Процедура за дистанционно електронно гласуване

Чл. 214в. (1) Избирателят може да подаде гласа си не по-рано от 3 дни след извършването на предварителна регистрация на интернет страницата по чл. 25а, ал. 1, т. 3. Регистрацията се извършва след успешна електронна идентификация по ред, определен в закон.

(2) Избирателите гласуват дистанционно електронно чрез приложение, достъпно на интернет страницата на Централната избирателна комисия. Устройствата, на които работи приложението, се определят с наредбата по чл. 214з.

(3) Дистанционното електронно гласуване се извършва в периода по чл. 5, ал. 2.

(4) Избирателите се идентифицират електронно пред системата. Редът за електронна идентификация се определя в закон. Допуска се използването на допълнителни средства за потвърждаване на извършената електронна идентификация.

(5) След успешна електронна идентификация, приложението по ал. 2 представя на избирателите една или няколко електронно бюлетини в зависимост от вида на избора. Електронната бюлетина трябва да бъде с еквивалентни вид и съдържание на хартиената бюлетина за съответния избирателен район.

(6) Системата дава възможност на избирателя да потвърди и поправи своя вот, ако е сгрешен, преди да го отчете гласа. Подаването на гласа се потвърждава след идентификация по реда на ал. 4.

(7) След успешно подаване на гласа, избирателят получава потвърждение, без това да разкрива тайната на вота.

Промяна на гласа

Чл. 214г. Избирателите имат право да променят гласа си, когато той е подаден дистанционно по електронен път:

1. чрез повторно дистанционно гласуване по електронен път, в периода по чл. 5, ал. 2.

2. чрез гласуване с хартиена бюлетина или чрез машинно гласуване в изборния ден.

Проверка на отчитането на гласа

Чл. 214д. (1) Избирателите имат право да проверяват дали гласът им е приет и преброен правилно от системата по чл. 214а, ал. 2, без това да разкрива тайната на вота.

(2) Редът, сроковете и техническите средства за проверката по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 214з.

Отчитане на гласовете, подадени дистанционно по електронен път

Чл. 214е. (1) В случай на няколко гласа, подадени дистанционно по електронен път от един избирател, се отчита само последният избор.

(2) След приключване на периода за дистанционно електронно гласуване по чл. 5, ал. 2, комисията за дистанционно електронно гласуване подготвя списък с избирателите, които са гласували дистанционно по електронен път и го изпраща до районните избирателни комисии, съответно на общинските избирателни комисии, не по-късно от 24 часа преди изборния ден.

(3) Районните избирателни комисии, съответно общинските избирателни комисии, отбелязват гражданите, гласували по електронен път в избирателните списъци и уведомяват секционните избирателни комисии.

(4) В случай, че избирател е гласувал както по електронен път, така и с хартиена бюлетина или бюлетина за машинно гласуване, се отчита само хартиената бюлетина или бюлетината за машинно гласуване.

(5) Редът за гласуване с хартиена бюлетина или бюлетина за машинно гласуване, след като избирателят е гласувал по електронен път, се определя с наредбата по чл. 214з.

Временно спиране, прекратяване и отказ от стартиране на дистанционно електронно гласуване

Чл. 214ж. (1) Временно спиране, прекратяване или отказ от стартиране на дистанционното електронно гласуване се извършва с решение на Централната избирателна комисия, по предложение на комисията за дистанционно електронно гласуване, в случаите, когато е нарушена сигурността или отказоустойчивостта на системата, или когато е налице технологична невъзможност да се гарантират основни избирателни права.

(2) В случай на временно спиране на дистанционното електронно гласуване, Централната избирателна комисия уведомява избирателите за причините за спирането и за часа на подновяване на гласуването.

(3) В случай на прекратяване или отказ от стартиране на дистанционно електронно гласуване, Централната избирателна комисия уведомява избирателите за причините и за възможните методи за гласуване.

(4) В случай на анулиране на резултатите при прекратяване на дистанционното електронно гласуване, Централната избирателна комисия уведомява избирателите, че трябва да подадат отново гласа си с хартиена бюлетина.

(5) Не по-късно от 24 часа след всяко временно спиране, прекратяване или отказ от стартиране на дистанционно електронно гласуване, комисията за електронно дистанционно гласуване публикува подробен отчет за причините.

(6) Уведомяването по ал. 2, 3 и 4 се осъществява чрез обществените медии и интернет.

Наредба

Чл. 214з. Техническите параметри, стандарти и процедури за реализиране на дистанционното електронно гласуване се определят с наредба, приета от Централната избирателна комисия по предложение на комисията за дистанционно електронно гласуване."

§ 92. В чл. 215 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 3 накрая се добавя „или списък за гласуване извън страната по чл. 31, ал. 1";

б) точка 7 се изменя така:

„7. един оригинален формуляр на протокола на секционната избирателна комисия; като фабричният номер на протокола се вписва в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по ал. 4; а ако има разлика във фабричните номера на отделните листа на оригинала на протокола, това обстоятелство се описва. Формулярът на оригиналния протокол се предава в запечатан в плик по начин, който позволява да се видят само фабричните номера на отделните листа на протокола. Запечатаният плик, в който се предава оригиналът от протокола на секционната комисия има идентичен номер с този на формуляра на оригиналния протокол и трябва да е подпечатан от районната или общинската избирателна комисия и подписан от специално определени за това трима нейни членове от три различни партии или коалиции, които имат най-много членове в съответната комисия. Пликът с оригиналния формуляр на протокола на секционната избирателна комисия

се съхранява запечатан до приключване на изборния ден и се отпечатва, за да бъде попълнен, след преброяване на гласовете и попълване на черновата на протокола. Пликът с оригиналния формуляр на протокола на секционната избирателна комисия се разпечатва без да се унищожават подписите на членовете на районната или общинската избирателна комисия и се предава, заедно с единствения формуляр на оригиналния протокол;".

2. В ал. 2 след думата „гласуване" се добавя „и машинното преброяване".

§ 93. В чл. 218 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „гласуване" се добавя „и прегради за гласуването с машини", създава се ново изречение второ: „Кабините не трябва да дават възможност да се използват незабелязано мобилни телефони или фотоапарати.", а досегашното изречение второ става изречение трето и в него след думата „Кабините" се добавя „и преградите".

2. В ал. 3 думите „е указано" се заменят със „се указва начина на гласуване с преференция и".

3. В ал. 4, изречение първо думите „и номерата" се заличават.

§ 94. В чл. 220 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 навсякъде думите „6.00 ч." се заменят със „7.00 ч.", а думите „19.00 ч." се заменят с „20.00 ч.".

2. В ал. 2 думите „19.00 ч." се заменят с „20.00 ч.".

§ 95. В чл. 236 ал. 1 се отменя.

§ 96. В чл. 238 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 думите „с номера" се заличават.

2. В ал. 5, изречение първо накрая се добавя „или предпочитанието (преференцията)".

§ 97. В глава четиринадесета се създава раздел XII с чл. 242а:

„Раздел XII

Последици при неподаване на вот

Чл. 242а. (1) На неупражнилите избирателното си право лица, без уважителни причини се налагат санкции, които могат да бъдат:

а) лишаване от социални помощи за срок от три месеца.;

б) глоба в размер на 50 лева, освен в случаите, когато лицето влиза в категорията социално слаби лица с право на подпомагане.

(2) Санкцията по ал. 1, б. „а" се налага с мотивирана заповед на кмета или на упълномощено от него длъжностно лице от общинската администрация, която се връчва на адресата, а ако същият не може да бъде намерен на адреса, записан в избирателния списък три поредни пъти, се обявява по подходящ начин в сградата на общината или кметството.

(3) Заповедта по ал. 2 може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Актът за установяване на административно нарушение по ал. 1, б. „б" се съставя от председателя на Общинската или Районната избирателна комисия, а наказателното постановление се издава от Областния управител при спазване на реда и условията предвидени в Закона за административните нарушения и наказания.

(5) Наказателното постановление може да бъде обжалвано по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(6) Санкция не се налага, ако избирателят докаже наличието на уважителни причини, които са го препятствали да подаде вота си. Не се налага санкция и на лицата с трайни увреждания, както и на лицата на над 80-годишна възраст, които не са упражнили избирателното си право.

(7) За удостоверяване наличието на причините по ал. 6, избирателят следва да представи пред органа по ал. 2 и 4: справка за инцидентно отсъствие от страната за периода на провеждането на избора; болничен лист за същия период; смъртен акт на роднина или документ за учебна/служебна заетост - уверение от учебното заведение за учебни занятия или изпити, или за командировка от работодателя за същия период."

§ **98.** Член 243 се изменя така:

„Чл. 243. Право да избират народни представители имат българските граждани, навършили 18 години към изборния ден включително, с изключение на поставените под пълно запрещение и на изтърпяващите наказанието лишаване от свобода за тежки престъпления."

§ **99.** В чл. 247, ал. 1, т. 1 накрая се добавя: „както и определя мандатите в многомандатните избирателни райони в чужбина, на база данни от Държавната агенцията за българите в чужбина".

§ **100.** В чл. 249 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 числото „31" се заменя с „32", а думите „и два в област Пловдив" се заменят с „два в област Пловдив и един район „Чужбина".

2. Създава се ал. 3:

„(3) За произвеждане на изборите извън територията на страната /в чужбина/, се образуват 3 многомандатни изборни района, както следва:

1. МИР „Европейски съюз, ЕИЗ и Балкански полуостров", обхващащ страните от ЕС, Европейската икономическа зона, Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Македония;

2. МИР „Северна, Южна Америка, Австралия и Япония", обхващащ страните от „Северна, Южна Америка, Австралия, Нова Зеландия, Океания, Малайзия и Япония" и

3. МИР „Останалата част от Европа, Азия и Африка", обхващащ всички останали държави, невключени в предходните МИР-ове по т.1 и т.2."

§ 101. В чл. 250 ал. 2 се отменя.

§ 102. В чл. 257, ал. 2 думите „една подписка" се заменят с „един списък".

§ 103. В чл. 258 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 изречение трето се заличава.

2. Създава се ал. 6:

„(6) В случаите по ал. 4 или 5 новият кандидат по предложение на партията или коалицията заема освободеното или последното място в кандидатската листа, като във втория случай останалите кандидати се преподреждат с едно място напред."

§ 104. В чл. 259, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ 105. В чл. 261 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 3 думите „в което е изписан поредният номер на партията, коалицията или инициативния комитет" се заличават.

Вариант:

1. В ал. 1, т. 3 думите „избирателя, в което е изписан поредният номер на" се заменят с „избирателя - срещу името на".

2. Алинея 6 се отменя.

§ 106. В чл. 262, ал. 3 думите „не се изписва номерът и" се заличават;

§ 107. В чл. 264, ал. 4 след думата „гласува" се добавя „след проверка в списъка на заличените лица" и се създават изречения второ и трето: „Избирателят представя декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място. Декларацията се прилага към избирателния списък и е неразделна част от него."

§ 108. В чл. 265, ал. 3, т. 1 думите „с номера" се заличават.

§ 109. В чл. 274 ал. 1 се изменя така:

„(1) Ако при попълването на данните за установените резултати от изборите в оригиналния формуляр на протокола бъде допусната грешка, грешката се поправя като сгрешеното се задрасква, а над него се вписват реалните данни. Възможно най-близо до поправката в полето на протокола отстрани се пише „поправка" и се подписват всички членове на секционната избирателна комисия. При допусната грешка/грешки при попълване на установените изборни резултати секционната избирателна комисия съставя и отделен протокол за допуснати грешки, в който се отбелязва номера на секцията и фабричният номер на протокола на секционната комисия, каква е грешка е допусната и какви са реално установени резултати, и се подписва от всички членове, като върху подписите се полага и печата на СИК. Не се допускат поправки в протокола за допуснати грешки. Протокола за допуснати грешки се предава заедно с протокола на секционната комисия. При предаване на протокола на секционната избирателна комисия с резултатите от гласуването фабричният номер на протокола се сверява с номера на протокола, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа по чл. 215, ал. 4. Ако протоколът е с поправена грешка, при предаването се отбелязва, че е предаден протокол с грешка."

§ 110. В чл. 275 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 5, 15 и 16 се отменят.
2. В ал. 2 числото „16" се заменя с „14".

§ 111. В чл. 277, ал. 1 думите „бюлетините се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят" се заменят със „след вписване в протокола на всички данни по предходния член."

§ 112. В чл. 278 ал. 5 се отменя.

§ 113. Създават се чл. 278а, 278б и 278в:

„Машинно преброяване на резултатите от гласуването

Чл. 278а. (1) След отваряне на избирателната кутия машината за преброяване на бюлетините се включва от техническия сътрудник, който проверява изправността ѝ.

(2) След установяване на изправността на машината за преброяване председателят на секционната избирателна комисия изважда бюлетините

една по една от избирателната кутия, прочита волята на избирателя, изразена в бюлетината, и я поставя в машината.

(3) Машината отчита вота на избирателя и визуализира получените данни на екран, видим от всички членове на секционната избирателна комисия и присъстващите в помещението лица.

(4) Ако някой от членовете на секционната избирателна комисия не възрази, председателят потвърждава отчетения от машината за преброяване вот и той се записва в паметта на машината.

(5) При постъпило възражение председателят на секционната избирателна комисия натиска бутон, с който изтрива отчетения в машината вот. Оспорената бюлетина се оставя на отделна купчинка от одобрените бюлетини. По същия начин се постъпва и когато бюлетината не може да бъде разчетена от машината.

(6) След изтриване на неправилно прочетения вот по реда на ал. 5 или отбелязване, че бюлетината не може да бъде прочетена, машината за преброяване не допуска въвеждане на нова бюлетина в системата. В този случай секционната избирателна комисия взима решение по неправилно прочетената или непрочетената бюлетина. Решението се въвежда ръчно в паметта на машината за преброяване от председателя на секционната избирателна комисия.

(7) След края на преброяването на хартиените бюлетини машината визуализира на екран броя на недействителните гласове, както и броя на получените от всяка партия, коалиция или независим кандидат гласове, включително и броя на получените преференции.

Приключване на машинното броене. Отчитане на резултата.

Чл. 278б. (1) След преброяването на хартиените бюлетини в машината за преброяване се поставя записващото техническо устройство от машинното гласуване, като данните от преброените бюлетини се сумират с получените гласове от машинното гласуване.

(2) След приключване на преброяването на гласовете от машината за преброяване се отпечатва електронен протокол, който съдържа броя на недействителните гласове, както и броя на получените от всяка партия, коалиция или независим кандидат гласове, включително и броя на получените преференции. Електронният протокол съдържа и уникален номер, както и уникалния регистрационен номер на машината за преброяване.

(3) Всички данни за гласовете се изписват в електронния протокол с думи и числа.

(4) Всяка оспорена бюлетина заедно с данните за ръчно въведения вот се отбелязва в електронния протокол на отделен ред, на който членовете на секционната избирателна комисия задължително се подписват при подписване на протокола.

(5) В електронния протокол се съдържа и машинно читаема част, която съдържа данните по ал. 2, записани във формат, който се определя от централната избирателна комисия.

Ръчно преброяване при непреодолими външни обстоятелства

Чл. 278в. При невъзможност за извършване на машинно преброяване, както и в избирателните секции извън страната се извършва ръчно преброяване на гласовете по реда чл. 279 - 281. В избирателните секции извън страната се извършва машинно преброяване на гласовете при наличие на техническа възможност."

§ 114. В чл. 280 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Общият брой на действителните гласове за всички кандидатски листи е равен на броя на действителните гласове по ал. 3."

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 115. В чл. 281 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя : „при ръчно броене".

2. В ал. 1:

а) в т. 2 думите „по кандидатски листи" се заличават;

б) точка 5 се отменя.

§ 116. В чл. 282 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Протоколът на секционната избирателна комисия се подписва след съставянето му от всички членове на комисията. По същия начин, включително съгласно следващите алинеи, се постъпва и с електронния протокол за преброяването на гласовете на всички предвидени за това места."

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) След подписването председателят обявява резултатите от гласуването по партии, коалиции и независими кандидати, както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция."

1. Досегашните ал. 2 става ал. 3 и се изменя така:

„(3) Поправки в протокол след подписването му може да се правят преди обявяване на резултатите от гласуването от секционната избирателна комисия. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка". Очевидни фактически грешки може да се поправят и след обявяване на резултата. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка на ОФГ"."

2. Досегашните ал. 3 става ал. 4 и в нея се създава изречение четвърто: „Неподписването на протокола се отбелязва с подпис на други двама членове."

3. Досегашните ал. 4 става ал. 5.

4. Досегашните ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Неподписването на протокола от член на комисията го прави недействителен, с изключение на случаите по ал. 4 и 5."

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея след думите „подписания протокол" се добавя „и електронен протокол".

§ 117. В чл. 283 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея в изречение първо след думата „протокол" се добавя „или препис-извлечение по образец", изречение второ се изменя така: „Подписаният протокол или преписът-извлечение се копира, съответно попълва и подписва само в избирателната секция.", а в изречение трето след думата „копието" се добавя „на протокола или препис-извлечението", а след думата „протокол" се добавя „или препис-извлечение".

2. Създава се ал. 2:

„(2) Копието на протокола или преписът-извлечение по ал. 1 са доказателство по смисъла на чл. 179, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс."

§ 118. В чл. 284 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея след думата „материали" се добавя „с изключение на изборните книжа по чл. 285, ал. 1".

2. Създава се ал. 2:

„(2) Опакованите книжа и материали се предават от членовете на секционната избирателна комисия по чл. 285, ал. 1 в общинската администрация на комисията по чл. 287, ал. 7 преди предаване на останалите изборни книжа по чл. 285, ал. 1 на районната избирателна комисия."

§ 119. В чл. 286, ал. 1 думите „сканиран екземпляр от протокола" се заменят със „сканирани екземпляри от протокола и електронния протокол за преброяване на гласовете".

§ 120. В чл. 287 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „протокол от секционната избирателна комисия" се поставя запетая и се добавя „несъответствие между вписания в електронния протокол уникален номер на машината за преброяване и номера на получената от секционната избирателна комисия машина за

преброяване", а след думите „отстрани от секционната избирателна комисия“ се добавя „включително брой на недействителни гласове, брой на действителни гласове и общият брой на действителните гласове за всички кандидатски листи“.

2. В ал. 6 думите „копието на протокола по чл. 282, ал. 6" се заменят с „копията на протоколите по чл. 282, ал. 7".

3. В ал. 7 думите „бюлетините, кочанът с отрязъците с номерата“ се заличават, а думите „и останалите книжа и материали се предават“ се заменят със „се предава“.

4. В ал. 8 думите „областния управител" се заменят с „кмета на общината".

§ 121. Създава се чл. 287а:

„Повторно преброяване на гласовете

Чл. 287а. В случай на повторно преброяване на гласовете от секционна избирателна комисия, преброяването се извършва от всички членове на съответната секционна избирателна комисия в присъствието на комисия в състав от най-малко трима членове, определени с решение на районната избирателна комисия. Преброяването се извършва по реда на раздел VIII „Преброяване на гласовете"."

§ 122. Създава се чл. 288а:

„Получаване на протокола от електронното дистанционно гласуване за избирателния район

Чл. 288а. Районната избирателна комисия пристъпва към окончателно преброяване на получените в изборния район гласове след получаване по електронен път на протоколите за резултатите от електронното дистанционно гласуване в съответния район."

§ 123. В чл. 289 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Гласовете от електронното дистанционно гласуване за съответния избирателен район се отразяват в отделни графи на протокола по ал. 1."

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 124. В чл. 293 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение четвърто: „Неподписването на протокола се отбелязва с подпис на други двама членове."

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Неподписването на протокола от член на комисията го прави недействителен, с изключение на случаите по ал. 2 и 3".

§ 125. В глава петнадесета се създава раздел IXа с чл. 296а - 296г:

„Раздел IXа

Отчитане на резултатите от електронното гласуване

Преброяване на получените по електронен път гласове

Чл. 296а. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване извършва преброяването на гласовете, подадени дистанционно по електронен път, след края на изборния ден.

(2) Поне половината от членовете на комисията за дистанционно електронно гласуване и на Централната избирателна комисия, в това число председателите и заместник-председателите, трябва да присъстват на преброяването на гласовете, подадени дистанционно по електронен път.

(3) Комисията за дистанционно електронно гласуване отчита, следвайки разпоредбите на чл. 214е:

1. броя гласували дистанционно по електронен път избиратели;

2. броя невалидни гласове, подадени дистанционно по електронен път.

3. броя гласове, подадени дистанционно по електронен път, които са променени:

а) чрез гласуване с хартиена бюлетина или бюлетина за машинно гласуване, и

б) чрез повторно дистанционно електронно гласуване.

5. броя гласове, подадени дистанционно по електронен път, разпределени по избирателни райони, съгласно избирателните списъци.

(4) Процесът на преброяване на гласовете, подадени дистанционно по електронен път, се извършва автоматизирано от системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, след потвърждение с квалифициран електронен подпис от поне половината членове на комисията за дистанционно електронно гласуване и на Централната избирателна комисия, в това число председателите и заместник-председателите.

(5) Процесът на преброяване на гласовете, подадени дистанционно по електронен път е публичен, като се излъчва в реално време на страницата на Централната избирателна комисия в интернет.

Протоколи за резултатите от електронното дистанционно гласуване

Чл. 296б. (1) След преброяването на гласовете системата за електронно дистанционно гласуване генерира протокол с резултатите от електронното гласуване за всеки избирателен район.

(2) Протоколите съдържат данните по чл. 292, ал. 1, включително и в машинночитаем вид.

(3) Системата генерира и общ протокол за подадените дистанционно по електронен път гласове на национално ниво, който включва данните по чл. 271а, ал. 3.

(4) Председателят на комисията за дистанционно електронно гласуване и поне половината членове на комисията подписват с квалифициран електронен подпис протоколите по ал. 1 и председателят ги изпраща на районните избирателни комисии за отчитане.

(5) Председателят на комисията за дистанционно електронно гласуване подписва и предава всички съставени по реда на този член протоколи на Централната избирателна комисия. Предаването се извършва по електронен и по хартиен път.

(6) Лицата по ал. 4 и 5 нямат право да откажат да подпишат протокола. Член на комисия, който не е съгласен с отразеното в протокола, го подписва с особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола.

(7) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протокола, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(8) Неподписването на протокола от член на комисията не го прави недействителен.

(9) Незабавно след съставяне на подписаните протоколи, те се публикуват на интернет страницата на централната избирателна комисия, а копие от подписания протокол, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря се поставя на видно място пред сградата, където е извършено преброяването.

(10) Централната избирателна комисия проверява правилното отчитане на резултатите от дистанционното електронно гласуване, преди да определи резултата от изборите.

Получаване на копия от протоколите

Чл. 296в. Членовете на избирателната комисия за електронно дистанционно гласуване, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават копие от подписания протокол по чл. 291, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря, преди предаването му в Централната избирателна комисия. Имената и единният граждански номер на лицето, получило копието, се вписват от районната избирателна комисия в списък на лицата, получили копие от подписания протокол, по образец, утвърден от Централната избирателна комисия, след което лицето се подписва. Списъкът се подписва и от председателя и секретаря.

Заличаване и архивиране на данни

Чл. 296г. (1) След изпращане на протоколите по реда на чл. 296б, комисията за дистанционно електронно гласуване изтрива всички ключове, създадени при подготовката на гласуването по чл. 2146, ал.2.

(2) Три седмици след края на изборния ден, но не преди окончателното произнасяне по всички жалби срещу изборните резултати, комисията за дистанционно електронно гласуване архивира и изтрива базата данни с гласовете, подадени дистанционно по електронен път. Архивът се съхранява до следващите избори по ред, определен от комисията за дистанционно електронно гласуване."

§ **126.** В чл. 298, ал. 2 цифрата „7" се заменя с „5".

§ **127.** Член 307 се изменя така:

„Чл. 307. Право да избират президент и вицепрезидент на републиката имат българските граждани, навършили 18 години към изборния ден включително, с изключение на поставените под пълно запрещение и на изтърпяващите наказанието лишаване от свобода за тежки престъпления."

§ **128.** В чл. 309 думите „VIII и IX" се заменят с „VIII, IX и IXа".

§ **129.** В чл. 320, ал. 2 думите „една подписка" се заменят с „един списък".

§ **130.** В чл. 322, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ **131.** В чл. 325, ал. 1, т. 3 думите „избирателя, в което е изписан поредният номер на" се заменят с „избирателя - срещу името на".

Вариант:

§ **131.** В чл. 325, ал. 1, т. 3 думите „в което е изписан поредният номер на партията, коалицията или инициативния комитет" се заличават.

§ **132.** В чл. 328, ал. 3, т. 1 думите „с номера" се заличават.

§ **133.** Създава се чл. 332а:

„Ръчно преброяване при непреодолими външни обстоятелства

Чл. 332а. При невъзможност за извършване на машинно преброяване, както и в избирателните секции извън страната се извършва ръчно преброяване на гласовете по реда чл. 333-336."

§ **134.** В Чл. 334 се създава ал. 4:

„(4) Общият брой на действителните гласове за всички кандидатски листи е равен на броя на действителните гласове по ал. 3."

§ **135.** В чл. 335, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите „по кандидатски листи" се заличават.

2. Точка 5 се отменя.

§ **136.** В чл. 336 се създава изречение трето: „ Неподписването на протокола го прави недействителен, освен в случаите по чл. 282, ал. 3 и 4."

§ **137.** В чл. 350 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 преди думата „запрещение" се добавя „пълно", а накрая се добавя „за тежки престъпления".

2. В ал. 2 преди думата „запрещение" се добавя „пълно", а след думата „свобода" се добавя „за тежки престъпления".

§ **138.** В чл. 367, ал. 2 думите „една подписка" се заменят с „един списък".

§ **139.** В чл. 368 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 изречение трето се заличава.

2. Създава се ал. 6:

„(6) В случаите по ал. 4 или 5 новият кандидат по предложение на партията или коалицията заема освободеното или последното място в кандидатската листа, като във втория случай останалите кандидати се преподреждат с едно място напред."

§ **140.** В чл. 369, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ **141.** В чл. 371 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 думите „избирателя, в което е изписан поредният номер на" се заменят с „избирателя - срещу името на".

Вариант:

1. В ал. 1, т. 3 думите „в което е изписан поредният номер на партията, коалицията или инициативния комитет" се заличават.

2. В ал. 6 преди цифрата „2" се добавя „1".

§ **142.** В чл. 396, ал. 1 и 2 преди думата „запрещение" се добавя „пълно", а след думата „свобода" се добавя „за тежки престъпления".

§ **143.** В чл. 402, т. 5, буква „а" думите „5 и 6" се заменят с „5, 6 и 7".

§ **144.** В чл. 416, ал. 2 думите „една подписка" се заменят с „един списък".

§ **145.** В чл. 417 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 изречение трето се заличава.

2. Създава се ал. 6:

„(6) В случаите по ал. 4 или 5 новият кандидат по предложение на партията или коалицията заема освободеното или последното място в кандидатската листа, като във втория случай останалите кандидати се преподреждат с едно място напред."

§ **146.** В чл. 418, ал. 1 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ **147.** В чл. 421, ал. 1, т. 4 думите „избирателя, в което е изписан поредният номер на" се заменят с „избирателя - срещу името на".

Вариант:

§ **147.** В чл. 421, ал. 1, т. 4 думите „в което е изписан поредният номер на партията, коалицията или инициативния комитет" се заличават.

§ **148.** В чл. 422, ал. 1, т. 4 думите „избирателя, в което е изписан поредният номер на" се заменят с „избирателя - срещу името на".

Вариант:

§ **148.** В чл. 422, ал. 1, т. 4 думите „в което е изписан поредният номер на партията, коалицията или независимия кандидат" се заличават.

§ **149.** В чл. 427 се правят следните изменения:

1. В ал. 3, т. 1 думите „с номера" се заличават.

2. В ал. 4, т. 1 думите „с номера" се заличават.

§ 150. В чл. 434 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 3 след думата „според" се добавя „части I и II на";

б) точки 5 и 15 се отменят.

2. В ал. 2 числото „15" се заменя с „14".

§ 151. В чл. 436, ал. 1 думите „бюлетините се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят" се заменят със „след вписване в протокола на всички данни по предходния член."

§ 152. В чл. 437 ал. 5 се отменя.

§ 153. Създават се чл. 437а - чл. 437в:

„Машинно преброяване на резултатите от гласуването

Чл. 437а. (1) След отваряне на избирателната кутия машината за преброяване на бюлетините се включва от техническия сътрудник, който проверява изправността ѝ.

(2) След установяване на изправността на машината за преброяване председателят на секционната избирателна комисия изважда бюлетините една по една от избирателната кутия, прочита волята на избирателя, изразена в бюлетината, и я поставя в машината.

(3) Машината отчита вота на избирателя и визуализира получените данни на екран, видим от всички членове на секционната избирателна комисия и присъстващите в помещението лица.

(4) Ако някой от членовете на секционната избирателна комисия не възрази, председателят потвърждава отчетения от машината за преброяване вот и той се записва в паметта на машината.

(5) При постъпило възражение председателят на секционната избирателна комисия натиска бутон, с който изтрива отчетения в машината вот. Оспорената бюлетина се оставя на отделна купчинка от одобрените бюлетини. По същия начин се постъпва и когато бюлетината не може да бъде разчетена от машината.

(6) След изтриване на неправилно прочетения вот по реда на ал. 5 или отбелязване, че бюлетината не може да бъде прочетена, машината за преброяване не допуска въвеждане на нова бюлетина в системата. В този случай секционната избирателна комисия взима решение по неправилно прочетената или непрочетената бюлетина. Решението се въвежда ръчно в паметта на машината за преброяване от председателя на секционната избирателна комисия.

(7) След края на преброяването на хартиените бюлетини машината визуализира на екран броя на недействителните гласове, както и броя на

получените от всяка партия, коалиция или независим кандидат гласове, включително и броя на получените преференции.

Приключване на машинното броене. Отчитане на резултата.

Чл. 4376. (1) След преброяването на хартиените бюлетини в машината за преброяване се поставя записващото техническо устройство от машинното гласуване, като данните от преброените бюлетини се сумират с получените гласове от машинното гласуване.

(2) След приключване на преброяването на гласовете от машината за преброяване се отпечатва електронен протокол, който съдържа броя на недействителните гласове, както и броя на получените от всяка партия, коалиция или независим кандидат гласове, включително и броя на получените преференции. Електронният протокол съдържа и уникален номер, както и уникалния регистрационен номер на машината за преброяване.

(3) Всички данни за гласовете се изписват в електронния протокол с думи и числа.

(4) Всяка оспорена бюлетина заедно с данните за ръчно въведения вот се отбелязва в електронния протокол на отделен ред, на който членовете на секционната избирателна комисия задължително се подписват при подписване на протокола.

(5) В електронния протокол се съдържа и машинно читаема част, която съдържа данните по ал. 2, записани във формат, който се определя от централната избирателна комисия.

Ръчно преброяване при непреодолими външни обстоятелства

Чл. 437в. При невъзможност за извършване на машинно преброяване се извършва ръчно преброяване на гласовете по реда чл. 438-440."

§ 154. В чл. 440 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя „при ръчно броене".

2. В ал. 1:

а) в т. 2 думите „по кандидатски листи" се заличават;

б) точка 5 се отменя.

3. Създава се нова ал. 5:

„(5) Ако при попълването на данните за установените резултати от изборите в оригиналния формуляр на протокола бъде допусната грешка, грешката се поправя като сгрешеното се задраскава, а над него се вписват реалните данни. Възможно най-близо до поправката в полето на протокола отстрани се пише „поправка" и се подписват всички членове на секционната избирателна комисия. При допусната грешка/грешки при попълване на установените изборни резултати секционната избирателна комисия съставя и отделен протокол за допуснати грешки, в който се

отбелязва номера на секцията и фабричният номер на протокола на секционната комисия, каква грешка е допусната и какви са реално установените резултати, и се подписва от всички членове, като върху подписите се полага и печата на СИК. Не се допускат поправки в протокола за допуснати грешки. Протокола за допуснати грешки се предава заедно с протокола на секционната комисия. При предаване на протокола на секционната избирателна комисия с резултатите от гласуването фабричният номер на протокола се сверява с номера на протокола, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа по чл. 215, ал. 4. Ако протоколът е с поправена грешка, при предаването се отбелязва, че е предаден протокол с грешка."

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ **155.** В чл. 441 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Протоколът на секционната избирателна комисия се подписва след съставянето му от всички членове на комисията. По същия начин, включително съгласно следващите алинеи, се постъпва и с електронния протокол за преброяването на гласовете на всички предвидени за това места."

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) След подписването председателят обявява резултатите от гласуването по партии, коалиции и независими кандидати, както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея в изречение първо накрая се добавя „от секционната избирателна комисия" и се създава изречение четвърто: „Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка на ОФГ"."

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея в изречение първо думите „за съответния вид избор" се заличават и се създава изречение четвърто: „Неподписването на протокола се отбелязва с подпис на други двама членове."

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Неподписването на протокола от член на комисията го прави недействителен, с изключение на случаите по ал. 4 и 5."

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея след думите „подписания протокол" се добавя „и електронен протокол".

§ **156.** В глава осемнадесета се създава раздел VIIIа с чл. 444а - 444г:

„Раздел VIIIа

Отчитане на резултатите от електронното гласуване

Преброяване на получените по електронен път гласове

Чл. 444а. (1) Комисията за дистанционно електронно гласуване извършва преброяването на гласовете подадени дистанционно по електронен път след края на изборния ден.

(2) Поне половината от членовете на комисията за дистанционно електронно гласуване и на Централната избирателна комисия, в това число председателите и заместник-председателите, трябва да присъстват на преброяването на гласовете, подадени дистанционно по електронен път.

(3) Комисията за дистанционно електронно гласуване отчита, следвайки разпоредбите на чл. 214е:

1. броя гласували дистанционно по електронен път избиратели;

2. броя невалидни гласове, подадени дистанционно по електронен път

3. броя гласове, подадени дистанционно по електронен път, които са променени:

а) чрез гласуване с хартиена бюлетина или бюлетина за машинно гласуване, и

б) чрез повторно дистанционно електронно гласуване.

5. броя гласове, подадени дистанционно по електронен път, разпределени по общински избирателни комисии, съгласно избирателните списъци.

(4) Процесът на преброяване на гласовете, подадени дистанционно по електронен път се извършва автоматизирано от системата за дистанционно електронно гласуване по чл. 214а, ал. 2, след потвърждение с квалифициран електронен подпис от поне половината членове на комисията за дистанционно електронно гласуване и на Централната избирателна комисия, в това число председателите и заместник-председателите.

(5) Процесът на преброяване на гласовете, подадени дистанционно по електронен път е публичен, като се излъчва в реално време на страницата на Централната избирателна комисия в интернет.

Протоколи за резултатите от електронното дистанционно гласуване

Чл. 444б. (1) След преброяването на гласовете системата за електронно дистанционно гласуване генерира протокол с резултатите от електронното гласуване за всеки избирателен район.

(2) Протоколите съдържат съответните данни по чл. 450, ал. 1 и 2, включително и в машинночитаем вид.

(3) Системата генерира и общ протокол за подадените дистанционно по електронен път гласове на национално ниво, който включва данните по чл, 444а, ал. 3.

(4) Председателят на комисията за дистанционно . електронно гласуване и поне половината членове на комисията подписват с квалифициран електронен подпис протоколите по ал. 1 и председателят ги изпраща на общинските избирателни комисии за отчитане.

(5) Председателят на комисията за дистанционно електронно гласуване подписва и предава всички съставени по реда на този член протоколи на Централната избирателна комисия. Предаването се извършва по електронен и по хартиен път.

(6) Лицата по ал. 4 и 5 нямат право да откажат да подпишат протокола. Член на комисия, който не е съгласен с отразеното в протокола, го подписва с особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола.

(7) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протокола, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(8) Неподписването на протокола от член на комисията не го прави недействителен.

(9) Незабавно след съставяне на подписаните протоколи, те се публикуват на интернет страницата на централната избирателна комисия, а копие от подписания протокол, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря се поставя на видно място пред сградата, където е извършено преброяването.

(10) Централната избирателна комисия проверява правилното отчитане на резултатите от дистанционното електронно гласуване, преди да определи резултата от изборите.

Получаване на копия от протоколите

Чл. 444в. Членовете на избирателната комисия за електронно дистанционно гласуване, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават копие от подписания протокол по чл. 291, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря, преди предаването му в Централната избирателна комисия. Имената и единният граждански номер на лицето, получило копието, се вписват от районната избирателна комисия в списък на лицата, получили копие от подписания протокол, по образец, утвърден от Централната избирателна комисия, след което лицето се подписва. Списъкът се подписва и от председателя и секретаря.

Заличаване и архивиране на данни

Чл. 444г. (1) След изпращане на протоколите по реда на чл. 296б, комисията за дистанционно електронно гласуване изтрива всички ключове, създадени при подготовката на гласуването по чл. 214б, ал.2.

(10) Три седмици след края на изборния ден, но не преди окончателното произнасяне по всички жалби срещу изборните резултати, комисията за дистанционно електронно гласуване архивира и изтрива базата данни с гласовете, подадени дистанционно по електронен път. Архивът се съхранява до следващите избори по ред, определен от комисията за дистанционно електронно гласуване."

§ 157. В чл. 445 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 след думите „за съответния вид избор" се поставя запетая и се добавя „несъответствие между вписания в електронния протокол за съответния вид избор уникален номер на машината за преброяване и номера на получената от секционната избирателна комисия машина за преброяване".

2. В ал. 6 думите „копието на съответния протокол по чл. 441, ал. 6" се заменят с „копията на протоколите по чл. 441, ал. 7".

§ 158. Създава се чл. 445а:

„Повторно преброяване на гласовете

Чл. 445а. При повторно преброяване на гласовете от секционна избирателна комисия, преброяването се извършва от всички членове на съответната секционна избирателна комисия в присъствието на комисия в състав от най-малко трима членове, определени с решение на районната избирателна комисия. Преброяването се извършва по реда на раздел VIII „Преброяване на гласовете".

§ 159. Създава се чл. 446а:

„Получаване на протокола от електронното дистанционно гласуване за избирателния район

Чл. 446а. Общинската избирателна комисия пристъпва към окончателно преброяване на получените в изборния район гласове след получаване по електронен път на протоколите за резултатите от електронното дистанционно гласуване в съответния район."

§ 160. В чл. 447 след думите „на секционните избирателни комисии" се добавя „и на данните от протокола за дистанционното електронно гласуване".

§ 161. В чл. 450 ал. 3 се изменя така:

„(3) Данните от гласуването с хартиени бюлетини, от машинното гласуване и от дистанционното електронно гласуване се сумират, като общият брой на гласувалите избиратели с хартиени бюлетини, на избирателите, гласували машинно, и на избирателите, гласували дистанционно по електронен път е равен на сбора от броя на намерените в избирателните кутии бюлетини, на броя на потвърдените гласове от машинното гласуване и на отчетените по реда на чл. 214е гласове от електронното дистанционно гласуване."

§ 162. В чл. 451 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „протоколите на общинската избирателна комисия" се заменят с „протокола" и се създава изречение четвърто: „Неподписването на протокола се отбелязва с подпис на други двама членове."

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Неподписването на протокола от член на комисията го прави недействителен, с изключение на случаите по ал. 2 и 3."

§ 163. В чл. 453, ал. 3 думите „коалициите и независимите кандидати"се заменят с „и коалициите".

§ 164. В чл. 454 ал. 2 се изменя така:

„(2) Предпочитанията (преференциите) за отделните кандидати са валидни, ако броят на гласовете, получени за кандидата, е не по-малко от една втора от общинската избирателна квота."

Вариант:

§ 164. В чл. 454, ал. 2 думите „7 на сто от" се заличават.

Вариант:

§ 164. В чл. 454, ал. 2 думите „общинската избирателна квота" се заменят с „гласовете, подадени за кандидатската листа".

Вариант:

§ 164. В чл. 454, ал. 2 цифрата „7" се заменя с „5".

§ 165. В чл. 459, ал. 10, изречение второ след думата „съдът" се добавя „чрез преброяване на подадените бюлетини", а думите „поради допусната техническа грешка или грешка в пресмятането" се заличават.

§ 166. В чл. 463, ал. 2 думите „приема решение и" се заличават.

§ **167.** В чл. 465 се създава т. 7:

„7. в случаите по чл. 27, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация."

§ **168.** В чл. 466, ал. 1 думите „5 и 6" се заменят с „5, 6 и 7.

§ **169.** Създава се чл. 471а:

„Непубликуване на информация за регистрация за гласуване

Чл. 471а. Длъжностно лице, което не постави информационен материал относно регистрацията за гласуване, когато е длъжно и е установило, че такъв не е поставен или поставеният е премахнат, или допусне нарушение на чл. 25б се наказва с глоба от 500 до 2000 лева."

§ **170.** В чл. 474 се правят следните изменения:

1. В заглавието думите „забраната за безплатно използване на публичен административен ресурс" се заменят със „задължението за уведомяване за платено съдържание".

2. В ал. 1 думите „чл. 168, ал. 3" се заменят с „чл. 179".

§ **171.** Създава се чл. 477а:

„Нарушение на задължение за деклариране

Чл. 477а. (1) Който не изпълни задължение по чл. 169, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 3000 до 10 000 лв."

§ **172.** В чл. 480, ал. 2 след думите „ал. 4" се добавя „и 5 или чл. 183, ал. 2 или наруши забрана по чл. 183, ал. 4".

§ **173.** В чл. 484, ал. 1 след думите „чл. 180" се добавя „чл. 187, ал. 1 или чл. 198, ал. 4".

§ **174.** Създава се чл. 485а:

„Ненасочване към машинно гласуване

Чл. 485а. Длъжностно лице, което не изпълни задължението си по чл. 206, ал. 1 се наказва с глоба от 300 лева за всеки отделен случай на ненасочване към машинно гласуване."

§ **175.** Създава се чл. 487а:

„Нарушения в процеса на дистанционно електронно гласуване

Чл. 487а. (1) Който наруши чл. 214а, ал. 4 като гласува от името на друг се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лева.

(2) Който наруши забраната по чл. 214а, ал. 5 се наказва с глоба от 10 000 до 25 000 лева, а на юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 15 000 до 30 000 лева."

§ 176. Член 489 се изменя така:

„Несъответствие на фабричните номера в протоколите и електронните протоколи

Чл. 489. Длъжностно лице, което:

1. предаде в районната или общинската избирателна комисия протокол, чийто фабричен номер не съответства на номера, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по чл. 215, ал. 4 или в протокола по чл. 274, ал. 2 или чл. 433, ал. 2, или

2. предаде в районната или общинската избирателна комисия електронен протокол, в който е отпечатан различен уникален регистрационен номер на машината за преброяване, различен от номера, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по чл. 215, ал. 4 или в протокола по чл. 274, ал. 2 или чл. 433, ал. 2, се наказва с глоба в размер на 2000 лв."

§ 177. В чл. 490 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 навсякъде думите „ал. 3" се заменят с „ал. 4".

2. В ал. 2 след думите „общинска избирателна комисия" се добавя „или на комисията за електронно дистанционно гласуване".

§ 178. В чл. 491, ал. 2 след думите „общинска избирателна комисия" се добавя „или на комисията за електронно дистанционно гласуване".

§ 179. В чл. 492 след думите „общинска избирателна комисия" се добавя „или на комисията за електронно дистанционно гласуване".

§ 180. Създава се чл. 494а:

„Нарушения на задължения за обезпечаване с техника и консумативи

Чл. 494а. Орган на власт или длъжностно лице по чл. 18, ал. 1, което не изпълни задължението си по обезпечаване с техника и консумативи се наказва с глоба от 500 до 3000 лв."

§ 181. В чл. 496, ал. 2, т. 1 след числото „471" се добавя „471а, 475".

§ 182. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 9 думата „регистрирани" се заменя с „регистрирана";

б) в т. 18 накрая се добавя „както и трудът на служителите в администрацията".

2. В § 3, ал. 1 накрая се добавя „и разяснителната кампания".

§ 183. Параграф 11 от преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

„§ 11. При произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката през 2016 г. машинното гласуване се провежда в минимум 5000 избирателни секции. Секциите за машинното гласуване се определят от Централната избирателна комисия не по-късно от 15 дни от датата на насрочването на съответния вид избор. При всички видове избори от 2018 г. включително, машинно гласуване се провежда във всички избирателни секции на територията на Република България."

Вариант:

§ 183. В § 11 от преходните и заключителните разпоредби думите „президент и вицепрезидент на републиката през 2016 г. и при провеждане" се заличават.

Вариант:

§ 183. В § 11 от преходните и заключителните разпоредби думите „При произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката през 2016 г. и" се заличават.

Вариант:

§ 183. В § 11 от преходните и заключителните разпоредби цифрата „5" се заменя с „10".

§ 184. В преходните и заключителни разпоредби се създава § 11а:

„§ 11а. При произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката през 2016 г. машинно гласуване се произвежда в не по-малко от половината избирателни секции, като поне половината от секциите, в които се провежда машинно гласуване са в градове с население над 100 хиляди жители. Секциите за машинното гласуване се определят от Централната избирателна комисия не по-късно от 5 дни от датата на насрочването на съответния вид избор."

Вариант:

§ 184. В преходните и заключителни разпоредби се създава § 11а:

„§ 11а. При произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката през 2016 г. машинното гласуване се произвежда в не по-малко от 6000 избирателни секции. Секциите за машинното гласуване се определят от Централната избирателна комисия не по-късно от 5 дни от датата на насрочването на съответния вид избор."

§ **185.** В Приложение № 1 към чл. 248 в т. 5. 3 цифрата „7” се заменя с „5” .

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ **186.** В останалите текстове на кодекса думите „6.00 ч.” се заменят със „7.00 ч.”, думите „19.00 ч.” се заменят с „20.00 ч.”, а думите „20.00 ч.” се заменят с „21.00 ч.”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ **187.** Публичната процедура по изслушване на предложените кандидат-членове в правната комисия на Народното събрание се провежда съобразно измененията на чл. 47, ал. 2 в двуседмичен срок от влизането в сила на този закон.

§ **188.** Президентът на републиката издава указ за попълване състава на Централната избирателна комисия съобразно изменението на чл. 47, ал. 4 в тридневен срок от провеждането на публична процедура съобразно измененията на чл. 47, ал. 2.

§ **189.** (1) Първата кампания за регистрация на избиратели за вписване в избирателните списъци започва на 01 юли 2016 г. и приключва в деня на обнародване на решението на Народното събрание за определяне на изборния ден за изборите за президент и вицепрезидент през 2016 г.

(2) Всяка общинска и районна администрация обявява на видно място в страницата си в Интернет съобщение, че се провежда кампания за регистрация на избиратели, което съдържа възможно най-пълна информация и задължително включва:

1. информация, че граждани, които не са се регистрирали, няма да имат право да гласуват на предстоящите избори;

2. образец на заявление за регистрация за гласуване, който може да бъде отпечатан или попълнен с електронни средства;

3. електронен адрес, на който се приемат подадени по електронен път заявления. При наличие на техническа възможност може да се изгради и особена система за приемане и автоматична обработка на заявленията.

§ **190.** (1) При произвеждане на избори до 2018 г. се създава възможност за експериментално електронно гласуване по интернет.

(2) Гласуването по интернет се произвежда в до 20 избирателни секции. Избирателните секции за гласуването се определят от Централната избирателна комисия чрез жребий по приета от комисията методика не по-късно от 5 дни от датата на насрочване на изборите. Избирателите, които участват в гласуването, трябва да отговарят на условията, предвидени за съответния вид избори.

(3) Централната избирателна комисия получава данни за избирателите по ал. 2, изречение трето от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството и уведомява писмено избирателите за предоставената им възможност да гласуват не по-късно от 10 дни от датата на насрочване на изборите.

(4) Избирателите, които искат да гласуват по интернет, подават заявление чрез електронния сайт по ал. 16.

(5) За гласуването по интернет са задължителни общите изисквания, които се отнасят до гласуването с хартиени бюлетини.

(6) При гласуването по интернет разпоредбите на кодекса относно отчитането на резултатите не се прилагат.

(7) Резултатите от гласуването по интернет не се вземат предвид при определяне на резултатите от изборите.

(8) Всеки избирател, гласувал по интернет, може да гласува на същите избори с хартиена бюлетина или машинно.

(9) Централната избирателна комисия организира и провежда разяснителна кампания относно гласуването по интернет.

(10) Централната избирателна комисия организира, ръководи и контролира реда за провеждане на гласуването по интернет и обработката на данните от него.

(11) Разходите за произвеждането на гласуването по интернет са за сметка на държавния бюджет.

(12) Централната избирателна комисия приема правила за произвеждането на гласуването по интернет, както и за обобщаването на резултатите от него не по-късно от 55 дни преди изборния ден. Правилата се публикуват на интернет страницата на комисията и на сайта по ал. 16.

(13) Към Министерския съвет се създава специализиран орган за техническо осигуряване и технически контрол на гласуването по интернет не по-късно от три дни от датата на насрочване на изборите. При изпълнение на своите функции членовете на органа са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

(14) Гласуването по интернет се осъществява с помощта на електронни средства. Централната избирателна комисия определя техническите изисквания към апаратната и програмната част на електронната система. Системата се проектира, осъществява и поддържа по начин, който:

1. осигурява лесен и разбираем достъп до механизмите и начините за гласуване;

2. предлага на избирателите инструкции за действията при гласуването;

3. гарантира, че само лицата, които отговарят на условията по ал. 2, изречение трето и са регистрирани, може да гласуват;

4. осигурява надеждна и бърза идентификация на самоличността на избирателите;

5. осигурява еднаква по обем и качество информация за всяка партия, коалиция, инициативен комитет или кандидат;

6. гарантира тайната на гласуването и свободно изразяване на волята на избирателите;

7. осигурява възможност за лесна навигация на потребителския софтуер и в частност на бюлетината;

8. не изисква от избирателя специални умения освен необходимите за използване на интернет терминали;

9. позволява използване на стандартни интернет браузъри, включително на техни по-стари версии;

10. осигурява възможност за подаване на гласа за не повече от 5 минути;

11. гарантира, че всеки избирател подава само един глас и че всеки глас се съхранява и преброява само един път;

12. съответства на най-висок ISO стандарт за качество и устойчивост на използваните апаратни и програмни средства;

13. осигурява максимална надеждност срещу външни смущения и неразрешен достъп, включително срещу хакерски атаки;

14. в случай на прекъсване на изборния процес поради възникване на непреодолими външни обстоятелства съхранява данните от гласуването и позволява продължаването му след отстраняване на тези обстоятелства;

15. позволява обобщаване на резултатите и изпращането им в електронен вид на Централната избирателна комисия след приключване на гласуването;

16. осигурява цялост и секретност на прехвърляната информация чрез криптиране на данните и зашита на комуникационните връзки;

17. поддържа електронен дневник на изборния процес с отбелязване на всички възникнали особености и отклонения от предвидения режим;

18. гарантира лесна поддръжка на апаратните средства и бързо отстраняване на възникнали технически неизправности;

19. позволява наблюдение на изборния процес от независими упълномощени органи;

20. позволява одит и проверка от страна на упълномощени органи.

(15) При гласуването по интернет избирателят прави своя избор чрез обща бюлетина върху визуален, аудио или тактилен терминал, на която гласоподавателят отбелязва по еднозначен начин своя вот. Бюлетината

предоставя възможност избирателят да не гласува за нито една партия, коалиция или инициативен комитет.

(16) Не по-късно от 7 дни от датата на насрочване на изборите органът по ал. 13 открива електронен интерактивен сайт за регистрация и гласуване на избирателите, заявили желание да гласуват по интернет, както и за предоставяне на информация във връзка с това гласуване. Сайтът съдържа информация за необходимите действия при интернет гласуването, като изрично се посочва, че е забранено използването на прокси-сървъри. Сайтът предлага еднаква по форма и балансирана информация за участващите в изборите партии, коалиции или инициативни комитети. Сайтът позволява гласуване по интернет в период с продължителност 72 часа, който изтича в 21.00 часа в деня, предхождащ изборния ден на територията на страната.

(17) Избирателят по ал. 2, който желае да гласува по интернет, заявява това чрез сайта по ал. 16 не по-късно от 25 дни преди изборния ден, като посочва име, единен граждански номер, пощенски адрес, електронен адрес и телефонен номер, както и други начини за комуникация.

(18) Избирателят посочва желания от него начин за получаване на паролата за гласуване:

1. чрез препоръчано писмо на посочен от него пощенски адрес;

2. лично чрез общинската администрация по постоянния му адрес или адреса му на пребиваване.

(19) Избирателите декларират, че:

1. ще гласуват само в условията на ал. 1;

2. няма да използват прокси-сървъри.

(20) Информацията по ал. 17 се обработва и съхранява при спазване на Закона за защита на личните данни.

(21) Не по-късно от 12 дни преди изборния ден Централната избирателна комисия изпраща на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството данните за избирателите по ал. 17.

(22) След получаване на заявлението по ал. 17 органът по ал. 13 проверява дали заявителят отговаря на условията по ал. 2, изречение трето съгласно подадената му от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството информация. Органът по ал. 13 може да поиска от заявителя допълнителна информация чрез посочените от него средства за връзка.

(23) Когато се установи, че заявителят отговаря на условията по ал. 2, изречение трето, органът по ал. 13 издава парола за гласуване. Паролата е 10-знаков код, съдържащ букви, цифри и специални символи. В случаите по ал. 18, т. 1 паролата се изпраща с препоръчано писмо в двоен запечатан

плик на пощенския адрес, посочен от избирателя, не по-късно от 20 дни преди изборния ден. В случаите по ал. 18, т. 2 паролата се изпраща в двоен запечатан плик на общинската администрация не по-късно от 18 дни преди изборния ден. Незабавно след изпращане на паролата органът по ал. 13 уведомява за това заявителя чрез електронния му адрес, по телефон, по факс или по друг посочен от него начин.

(24) Гласуването чрез сайта по ал. 16 включва следните етапи:

1. избирателят влиза в електронния адрес на сайта;

2. избирателят въвежда единния си граждански номер като потребителско име и използва паролата по ал. 23;

3. в случай на три неуспешни опита за идентификация достъпът до системата за този потребител се прекратява за един час, като прекратяването не се отнася за съответния IP адрес;

4. след успешна идентификация по т. 2 избирателят получава бюлетина, идентична с хартиената бюлетина; избирателят може да не гласува за нито една партия, коалиция или инициативен комитет.

5. след като избирателят направи своя избор, системата изисква потвърждаване на избора;

6. избирателят може трикратно да промени избора си преди потвърждаването му;

7. след потвърждаване на избора по т. 5 гласът на избирателя се записва и съхранява в електронна избирателна кутия, която не позволява разкриване на самоличността на избирателя и начина на гласуване;

8. след записване на гласа в кутията по т. 7 избирателят получава съобщение за приключване на гласуването;

9. след приключване на гласуването информацията за направения избор става недостъпна за следващи потребители; заличава се информацията за самоличността на избирателя, за използваните от него потребителско име и парола и начина на гласуване.

(25) След като избирателят гласува в условията на ал. 24, достъпът на използвания от него IP адрес до сайта по ал. 16 се блокира. При гласуването не се допуска използване на прокси-сървъри. При опит за гласуване чрез прокси-сървър избирателят получава съобщение за това, като паролата му се блокира за срок три часа. При всеки следващ опит за гласуване чрез прокси-сървър избирателят получава съобщение за това, като паролата му се блокира за срок 6 часа.

(26) Текущи данни и предварителни резултати от гласуването по интернет се публикуват на интернет страницата на Централната избирателна комисия след обобщаването им. Данни от гласуването по интернет за партии, коалиции, инициативни комитети и кандидати не се оповестяват до 21.00 часа в изборния ден.

(27) Централната избирателна комисия обобщава резултатите и извършва анализ на гласуването по интернет.

§ 191. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм.,бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8 от 2016 г.) в 157 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 8:

„8. за упражняване на активно избирателно право - половин работен ден в рамките на изборния ден."

2. В ал. 3 т. 2 се изменя така:

„2. по т. 5а, 6 и 8 - от работодателя в размера, определен по реда на чл. 177."

§ 192. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г.) се правят следните

изменения;

1. В чл.167, ал. 2 думите „до пет години" се заменят с „от една до шест години".

2. В чл. 168а, ал. 1 думите „до три години" се заменят с „от една до пет години";

3. В чл. 169 думите „до три години или с пробация" се заменят с „от една до шест години".

§ 193. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г.) в чл.172 ал. 2 се изменя така:

„(2) Специалните разузнавателни средства се използват, когато това се налага при разследването на тежки умишлени престъпления по глава първа, глава втора, раздели I, II, IV, V, VIII и IX, глава пета, раздели I - VII, глава шеста, раздели II - IV, глава осма, глава осма „а", глава девета „а", глава единадесета, раздели I - IV, глава дванадесета, глава тринадесета и глава четиринадесета, както и за престъпления по чл.167, ал.3 и 4, чл. 169г, чл.219, ал.4, предложение второ, чл.220, ал.2, чл.253, чл,308, ал.2, 3 и 5, изречение второ, чл.321, чл.321а, чл.356к и 393 от особената част на Наказателния кодекс, включително и за престъпленията по чл.167, ал.1 и 2, чл.167 а и 168, 169, 169а; 1696; 169в от същия кодекс, ако съответните обстоятелства не могат да бъдат установени по друг начин или установяването им е свързано с изключителни трудности."

§ 194. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013г., бр.53 от 2014г., бр.14, 79 и 80 от 2015 г.) в чл. 17 се създава ал. 7:

„(7) При получаване на лични документи от български граждани, но преди предоставянето им, компетентните органи са длъжни да предложат за подписване заявление за регистрация за гласуване по образец. Всички подписани заявления се изпращат незабавно на органите по чл. 25а, ал. 2 от Изборния кодекс."

§ 195. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 28 и 37 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 70 и 96 от 2004 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 48 и 59 от 2007 г., бр. 105 от 2008 г., бр. 6, 19, 47, 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 9 и 39 от 2011 г., бр. 42 от 2012 г., бр. 66 и 68 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г. и бр. 55 от 2015г.) в чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 22:

„22. Данни за регистрация за гласуване - дата на регистрация, компетентен орган и срок на регистрацията;".

2. Досегашните т. 22 и 23 стават съответно т. 23 и 24.

§ 196. В Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 38 и 73 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 33, 69 и 94 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 18 и 62 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 30 и 71 от 2013 г., бр. 12 и 17 от 2005 г.) в чл. 2, ал. 1 се създава нова т. 31:

„31. членовете на Централната избирателна комисия;".

§ 197. В Закона за политическите партии (обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г.; изм., бр. 102 от 2005 г., бр. 17 и 73 от 2006 г., бр. 59 и 78 от 2007 г., бр. 6 от 2009 г., бр. 54 и 99 от 2010 г., бр. 9 и 99 от 2011 г., бр. 30, 68 и 71 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г., бр. 32 и 95 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 24 се създава ал. 4:

„(4) Политическите партии не могат да използват безплатно публичен административен ресурс."

2. В чл. 43:

а) в ал. 1 след думата „представи" се добавя „или непредстави";

б) в ал. 2 думите „1000 до 5 000 лв." се заменят с „3000 до 10 000 лв.";

в) създава се ал. 3:

„(3) При повторно нарушение по ал. 1 или 2 се налага имуществена санкция в двоен размер."

3. В чл. 43а:

а) в ал. 1 думите „1000 до 5000 лв." се заменят с „3000 до 15 000 лв.";

б) в ал. 2 думите „100 до 500 лв." се заменят с „500 до 1000 лв.";

в) в ал. 3 думите „200 до 500 лв." се заменят с „500 до 1000 лв."

4. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 7:

„7. "Публичен административен ресурс" са бюджетни средства, помещения, автомобили, самолети и други транспортни средства, оборудване и други движими и недвижими вещи - държавна или общинска

собственост, предоставени на администрацията, държавните и местните органи, и държавните и общинските предприятия, както и трудът на служителите в администрацията."

§ **198.** В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 1, 19 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30:

а) в ал. 4, т. 2 думата „съветникът" се заменя със „след избирането му" и накрая се добавя „или на лишаване от право да заема държавна длъжност";

б) в ал. 6 думите „т. 3, 5" се заменят с „т. 5";

в) в ал. 7 след цифрата „2" се добавя „3".

2. В чл. 42:

а) в ал. 1:

аа) в т. 2 думите „или при смърт" се заличават;

бб) създава се нова т. 3:

„3. при поставяне под запрещение;"

вв) досегашната т. 3 става т. 4 и се изменя така:

„4. когато след избирането му е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер или на лишаване от право да заема държавна длъжност;"

гг) досегашните т. 4-11 стават съответно т. 5- 12;

дд) създава се т. 13:

„13. при смърт."

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 2, т. 2, 5 и 10, общинската избирателна комисия уведомява кмета, който може да направи писмено възражение пред комисията в тридневен срок от уведомяването му. В тридневен срок от изтичането на срока за възражение общинската избирателна комисия приема решение. Когато установи, че обстоятелствата за прекратяване на пълномощията са налице, общинската избирателна комисия прекратява пълномощията на кмета."; в) създават се нови ал. 4 и 5:

„(4) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 2, т. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12 и 13, общинската избирателна комисия обявява прекратяване на пълномощията на кмета.

(5) Решенията и отказите на общинската избирателна комисия по ал. 3, както и отказите по ал. 4 може да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс. Препис от решението се изпраща на Централната избирателна комисия и на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила.";

г) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 6 и 7;

д) досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея думите „ал. 4" се заменят с „ал. 6";

е) досегашната ал. 7 става ал. 9;

ж) досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея думите „ал. 6" се заменят с „ал. 8";

з) досегашната ал. 9 става ал. 11 и в нея думите „ал. 4, 5 и 6" се заменят с „ал. 6, 7 и 8".

§ 199. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 от 1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 9 и 95 от 2011 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 19, 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 16, т. 1 думите „100 души" се заменят с „350 избиратели".

Вариант:

§ 199. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 от 1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 9 и 95 от 2011 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 19, 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 16, т. 1 думите „ 100 души" се заменят с „350 души".

Вариант:

§ 199. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 от 1996 г. на

Конституционния съд на РБ - бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 9 и 95 от 2011 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 19, 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 16, т. 1 думата „население" се заличава, числото„100" се заменя с „300" , а след думата „общо" се добавя „с постоянен и настоящ адрес" .

§ 200. Избори за кметове на кметства се произвеждат само в тези кметства, които към датата на обнародване на указа на президента за насрочване на общи избори за общински съветници и за кметове отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България.

§ 201. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г.-бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр.15,17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) в чл. 195, ал. 1, т. 4 думите „в Централната избирателна комисия и" се заличават.

§ 202. В Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (обн., ДВ, бр. 44 от 2009 г.; изм., бр. 100 от 2010 г., бр. 9 от 2011 г., бр. 42 от 2012 г., бр. 20 и 66 от 2013 г., бр. 19 и 98 от 2014 г. и бр. 56 от 2015 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 4 се създава ал. 3:

„(3) Гражданите могат да упражнят правото по ал. 1 и 2 и дистанционно по електронен път."

2. В чл. 7 се създават ал. 5:

„(5) Комисията за дистанционно електронно гласуване подпомага Централната избирателна комисия за произвеждане на референдуми с възможност за подаване на глас дистанционно по електронен път"

3. В чл. 8, ал. 2 след думата „списъци" се добавя „както и за регистрацията на гласоподавателите".

4. В чл. 13, ал. 2 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

5. В чл. 17 се създават ал. 5, 6 и 7:

„(5) Гласуването на референдуми може да се извърши и дистанционно по електронен път чрез използване на системата по чл. 214а, ал. 2 от Изборния кодекс.

(6) При гласуване дистанционно по електронен път, бюлетината, визуализирана на екрана на гласоподавателите има еквивалентни вид и съдържание на хартиената бюлетина.

6. В чл. 18 се създава ал. 3:

„(3) При гласуване дистанционно по електронен път, гласоподавателят избира отговора от устройството, което използва за гласуване".

7. В чл. 22 след думата „данните" се добавя „включително за гласовете, подадени дистанционно по електронен път" и се създава изречение второ: „Резултатите от електронното дистанционно гласуване се определят по реда на чл. 296а - 296г от Изборния кодекс, като в протоколите се посочват и броя на получените гласове „да" и „не"."

8. В чл. 29, ал. 2 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

9. В чл. 51, ал. 3 след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

10. В чл. 57, ал. 5, изречение трето след думата „вид" се добавя „и на хартиен носител".

§ 203. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник".

Вариант:

§ 203. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., а ако бъде обнародван след тази дата от 1 март 2016 г.

Вариант:

§ 203. (1) Законът влиза в сила 24 месеца след обнародването му в „Държавен вестник", с изключение на чл. 110а-110м, чл. 214а, ал. 2 и 3 и чл. 214з, които влизат в сила 6 месеца след обнародването им „Държавен вестник".

(2) Наредбата по чл. 214з се приема не по-късно от 6 месеца след назначаване на комисията по дистанционно електронно гласуване.

(3) Дистанционното електронно гласуване на първите два проведени избора по чл. 2 след влизане в сила на разпоредбите по ал. 1 се провежда експериментално, с избиратели от 500 избирателни секции, от които не по-малко от 250 и не повече от 400 са в градове с население над 100 хиляди души, по ред, определен от Централната избирателна комисия, и по предложение на комисията за дистанционно електронно гласуване. Гласовете, подадени дистанционно по електронен път при. експерименталното провеждане се считат за валидни.

Вариант:

§ 203. Законът влиза в сила от 1 юли 2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

ДАНАИЛ КИРИЛОВ